Pedagogisch Beleidsplan
KDV & BSO

Kinderopvang Kdv & Bso
Het KleurPaleis.nl

Versie_09_2025

Inhoudsopgave

Voorwoord

Welkom bij Kinderdagverblijf & BSO Het KleurPaleis

1. De organisatie in het kort
   1.1. Wat is Kinderdagverblijf & BSO Het KleurPaleis
   1.2. De pedagogisch medewerkers
   1.3. De stagiair
   1.4. De BBL-er i.o.
   1.5. CJG
   1.6. SISA
   1.7. Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
2. De Visie en Missie
   2.1. Pedagogische Visie
   2.2. Pedagogisch Beleid
   2.3. De pedagogen die ons inspireren
      - Maria Montessori
      - Thomas Gordon
   2.4. Pedagogische Missie
3. De opvoedingsdoelen
   3.1. De opvoedingsdoelen van J.M.A. Riksen-Walraven
      3.1.1. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden
      3.1.2. Persoonlijke competenties
      3.1.3. Sociale competentie
      3.1.4. Waarden en normen overdracht
   3.2. Het pedagogisch handelen
      - De rol van de locatiemanager
      - Takenomschrijving van beroepskracht in opleiding/stagiaire MBO
      - Takenomschrijving van beroepskracht in opleiding/stagiaire HBO
      - Takenomschrijving vrijwilliger
4. VVE
   4.1. Waar staat VVE voor
   4.2. Waarom een VVE programma
5. Observatiemethode KIJK!
6. De groepen
   6.1. De zes groepen met het maximaal aantal kinderen
   6.2. Werken met vaste pedagogisch medewerkers
      6.2.1. Werken met open deuren beleid KDV
      6.2.2. Waarborgen emotionele veiligheid met een deuringang
      6.2.3. Emotionele veiligheid op de groep
   6.2.4. Slaap- en rustmoment
   6.2.5. Verantwoord gebruik/inzet wipper
   6.3. BSO groepen: Paarse Panter, Oranje Leeuw, Bruine Beer

6.4. De groep verlaten
6.5. Extra dag(deel)
7. Kwaliteitsbewaking
7.1. Speelmateriaal
7.2. Spelvormen
7.3. Voeding
7.3.1 Gezonde Kinderopvang
7.4. Gezondheid en veiligheidsbeleid
7.4.1. Gezondheid
7.4.2. Veiligheidsbeleid
7.5. Vier-ogenbeleid
7.6. Wenbeleid
7.7. Accommodatiebeleid
7.8. Belonen en time-out
7.9. Kinderen met opvallende ontwikkeling of opvallend gedrag
7.10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
7.11 Bijlage: Stappenplan Vermoedens geweld- of zedendelict door medewerker alle routes
7.12 Stappenplan Signalen seksueel overschrijdend gedrag kinderen onderling
8. Praktische zaken
8.1. Contacten met ouders
8.2. Oudercommissie
8.3. Kind gesprekken
8.4. Ouderavond
8.5. Digitale nieuwsbrief
8.6. Digitale registratie
8.7. Feestdagen
8.8. Aansprakelijkheid

Geachte lezer,

Dit pedagogisch beleidsplan geeft op een heldere en overzichtelijke manier belangrijke informatie over onze opvang en organisatie.

Het KleurPaleis is een professionele, ondernemende en continu vernieuwende organisatie. Met betrokken medewerkers die kwalitatief hoogwaardig, toegankelijk en klantgericht werken, bieden wij opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar. Onze kinderen vormen een mooie afspiegeling van de lokale omgeving en de omliggende wijk.

Wij zijn ervan overtuigd dat de veiligheid en het duurzame succes van onze organisatie worden gerealiseerd dankzij de inzet van onze medewerkers. Hun betrokkenheid en motivatie zijn bepalend voor de kwaliteit van zorg en activiteiten – zowel voor de kinderen als voor de ouders en verzorgers. Het is daarom de verantwoordelijkheid van onze directie om de juiste voorwaarden en werkomstandigheden te scheppen, zodat Het KleurPaleis een plek is waar kinderen zich thuis voelen en medewerkers zich kunnen ontwikkelen. Het beleid wordt ten minste eenmaal per jaar in een teamvergadering geëvalueerd en besproken.

We vertrouwen erop dat dit pedagogisch beleidsplan u duidelijkheid biedt over onze visie en werkwijze. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de locatiemanager.

Wij danken u hartelijk voor het vertrouwen in onze organisatie en wensen u en uw kind(eren) een plezierige tijd bij Het KleurPaleis.

Met Kleurrijke groet,

Kinderopvang Het KleurPaleis

Welkom bij Kinderdagverblijf & BSO Het KleurPaleis

Voor u bevindt zich het Pedagogisch beleid. Dit Pedagogisch beleid is gebaseerd op de dagelijkse werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers. In het Pedagogisch beleid is pedagogisch medewerker afgekort naar PM-er om de leesbaarheid te bevorderen. Met pedagogisch medewerkers bedoelen wij zowel de mannelijke als vrouwelijke collega's. Hetzelfde geldt voor de term stagiair. Met ouder word(en) de ouder(s) van het kind bedoeld, maar het kan ook verwijzen naar de verzorger(s)/verzorgster(s) van het kind. De term kind staat voor zowel een jongen als meisje.

Inleiding van het Pedagogisch beleid

De organisatie in het kort
Hier bevindt zich informatie over de groepen binnen de organisatie en de medewerkers.

De visie en de missie
Hier bevindt zich de pedagogische visie en de missie met de pedagogen als leidraad.

De opvoedingsdoelen
Hier bevindt zich informatie over de opvoedingsdoelen, die wij gebruiken bij het begeleiden en het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)
Bij Het KleurPaleis werken we met een VVE-programma. Als kinderopvang hebben wij hier bewust voor gekozen. Hoewel we als organisatie niet officieel VVE-erkend of gecertificeerd zijn, bieden wij het VVE-programma aan op de dagopvanggroepen. Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen profiteren van de ontwikkelingsgerichte aanpak die VVE biedt.

De groepen
Hier bevindt zich meer informatie over de groepsnamen en groepsindelingen.

Kwaliteitsbewaking
Hier bevinden zich kleinere en specifiekere beleidsplannen met extra toelichtingen. Deze zijn opgesteld om onze kwaliteit hoog te houden en te waarborgen.

Praktische zaken
Hier worden een aantal noemenswaardige zaken behandeld met relevante informatie met name voor ouders.

1. De organisatie in het kort

1.1 Wat is Kinderdagverblijf & BSO Het KleurPaleis?

Het KleurPaleis is een kinderopvangorganisatie met een vernieuwende kijk op opvoeding en ontwikkeling. Wat ons onderscheidt, is de centrale rol van onze pedagogisch medewerkers. Zij vormen een onmisbare schakel in het bieden van kwalitatieve opvang. Doordat zij nauw betrokken zijn bij de kinderen én goed contact onderhouden met ouders, weten zij precies wat elk kind nodig heeft. Wij geloven: als de basis goed is, volgt kwalitatief hoogwaardige kinderopvang vanzelf.

Ons voornaamste doel is het bieden van hoogwaardige opvang in een educatieve en stimulerende omgeving die toegankelijk is voor ieder kind. We creëren een warme, veilige en vertrouwde sfeer waarin kinderen zich gezien en gehoord voelen. Bij Het KleurPaleis is er volop ruimte voor spel, creativiteit en zelfontplooiing — met aandacht voor ieders unieke talent.

1.2 De pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers van Het KleurPaleis begeleiden en verzorgen met hun hoofd, handen én hart het dierbaarste bezit van de ouders: hun kind. Om deze verantwoordelijke rol goed te kunnen vervullen, beschikken zij over de juiste kennis, vaardigheden, inzichten en persoonlijke kwaliteiten.

Onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een afgeronde mbo-opleiding in overeenstemming met de opleidingseisen zoals opgenomen in de cao Kinderopvang. Iedere medewerker is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en is geregistreerd in het “Personenregister Kinderopvang”. Via continue screening wordt bijgehouden of er strafbare feiten zijn die een belemmering vormen voor het werken met kinderen. De leidinggevenden binnen Het KleurPaleis beschikken over minimaal een MBO niveau 4-diploma of hebben een gelijkwaardig niveau verkregen door een combinatie van werkervaring en aanvullende scholing.

Om de kwaliteit van onze opvang te waarborgen en voortdurend te verbeteren, volgen medewerkers regelmatig cursussen en workshops gericht op deskundigheidsbevordering. Zowel de pedagogisch medewerkers als de leidinggevenden zijn overtuigd van de meerwaarde van natuurbeleving en bewegingsactiviteiten. Zij stimuleren kinderen om de natuur te ontdekken en actief te bewegen, met oog voor een goede balans tussen uitdaging en veiligheid, omdat dit belangrijke pijlers zijn binnen onze visie op opvoeding en ontwikkeling.

1.3 De stagiair

Kinderopvang Het KleurPaleis draagt graag bij aan de opleiding van toekomstige pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerker begeleidt de stagiair binnen het kader van ons pedagogisch beleid en is verantwoordelijk voor zowel de dagelijkse werkzaamheden als het leerproces van de stagiair.
De begeleidende PM-er valt onder de verantwoordelijkheid van de praktijkopleider, die tevens het contact onderhoudt met de school waar de stagiair haar opleiding volgt. Een stagiair is een pedagogisch medewerker in opleiding en mag niet zonder begeleiding van een pedagogisch medewerker op de groep staan.
Verslagen van de stagiair worden beoordeeld door de stagebegeleider. De stagebegeleider zorgt ervoor dat naast de inhoudelijke kwaliteit van het werk, de privacy van zowel het kind als de ouders gewaarborgd blijft.
Onze stagiaires hebben verschillende opleidingsniveaus en achtergronden, maar het beoogde doel is voor allen hetzelfde: het welzijn en de ontwikkeling van het kind.

1.4 De BBL'er i.o. (Pedagogisch medewerker in opleiding)

Kinderopvang Het KleurPaleis hecht veel waarde aan het opleiden van toekomstige pedagogisch medewerkers. Daarom is het mogelijk dat er een BBL'er (Beroeps Begeleidende Leerweg) of pedagogisch medewerker in opleiding op de groep werkt.
De pedagogisch medewerker (PM-er) begeleidt de BBL'er binnen het kader van ons pedagogisch beleid en is verantwoordelijk voor zowel de dagelijkse werkzaamheden als het leerproces van de BBL'er. De begeleidende PM'er valt onder de verantwoordelijkheid van de praktijkopleider, die tevens het contact onderhoudt met de school waar de BBL'er haar opleiding volgt.
Maximaal de helft van de formatie op een kindercentrum mag uit beroepskrachten in opleiding bestaan. Verslagen van de BBL'er worden beoordeeld door de stagebegeleider of praktijkopleider. Deze zorgt ervoor dat naast de inhoudelijke kwaliteit van de werkzaamheden, ook de privacy van het kind en de ouders gewaarborgd blijft.
De BBL'ers die wij in dienst hebben, komen uit verschillende opleidingsniveaus en hebben uiteenlopende achtergronden. Het beoogde doel van elk van hen is echter hetzelfde: het welzijn en de ontwikkeling van het kind.

1.5 Het CJG

Het KleurPaleis werkt samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en heeft meerdere malen per jaar een bijeenkomst met de pedagoog en/of wijkverpleegkundige van het CJG. Tijdens deze bijeenkomsten worden diverse onderwerpen besproken die van belang zijn voor de opvang en ontwikkeling van kinderen.

Wanneer pedagogisch medewerkers advies of informatie nodig hebben over opvoedkwesties, wordt het CJG ingeschakeld. In een persoonlijk gesprek met een opvoedexpert van het CJG, de pedagogisch medewerker en (indien gewenst) de ouders, wordt een plan opgesteld dat ten goede komt aan het kind. Dit gebeurt altijd met toestemming van de ouders.

Indien ouders geen toestemming geven voor het delen van informatie, kunnen pedagogisch medewerkers anoniem advies inwinnen. Op deze manier zorgen wij ervoor dat de beste aanpak voor het kind wordt toegepast, terwijl de kwaliteit van de opvang gewaarborgd blijft.

Meer informatie over hoe te handelen bij kinderen met opvallend gedrag is te vinden in ons protocol *Kinderen met opvallend gedrag en een opvallende ontwikkeling*.

1.6 SISA

Het KleurPaleis werkt samen met SISA en volgt de landelijke meldcode. SISA staat voor Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak. Dit is een database waarin professionals vroegtijdig kinderen kunnen signaleren die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben.
Kinderen worden in SISA geregistreerd wanneer wij ons zorgen maken over hun welzijn. Dit zorgt ervoor dat de samenwerking met andere organisaties die betrokken zijn bij hetzelfde kind, optimaal en gecoördineerd verloopt.
Als er sprake is van vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld waarbij kinderen betrokken zijn, handelen wij volgens de meldcode. Dit betekent dat wij een signaal afgeven in SISA en de stappen van de meldcode volgen. Voordat dit signaal wordt afgegeven, wordt altijd eerst melding gemaakt bij de ouders.

1.7 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Het KleurPaleis werkt conform de *Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling*. Deze meldcode biedt een gestructureerde richtlijn voor het handelen bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Alle medewerkers van Het KleurPaleis behandelen het protocol *Kindermishandeling en Huiselijk Geweld* jaarlijks tijdens een teamvergadering. Daarnaast blijven zij up-to-date via cursussen die worden aangeboden door een externe partij, zodat zij voortdurend op de hoogte zijn van de actuele wet- en regelgeving op dit gebied. Nieuwe medewerkers worden tijdens hun inwerkperiode geïnformeerd over het protocol en de bijbehorende werkwijze.
Binnen de organisatie is een *aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling* aangesteld. Deze functionaris is verantwoordelijk voor de implementatie en naleving van de meldcode binnen Het KleurPaleis.
De taken van de aandachtsfunctionaris omvatten onder andere:

- Het coördineren van het signaleringsproces bij vermoedens van mishandeling;
- Het begeleiden van de verwijzing naar passende zorg en ondersteuning;
- Het geven van inhoudelijk advies aan medewerkers over zowel de beleidsmatige als de praktische aanpak van kindermishandeling;
- Het fungeren als eerste aanspreekpunt en vraagbaak voor het team etc.

Het volledige stappenplan van de meldcode is opgenomen in het protocol *Kindermishandeling en Huiselijk Geweld*, dat binnen de organisatie beschikbaar is voor alle betrokkenen.
Zie ook *bijlage 7.11: Stappenplan Vermoedens geweld- of zedendelict door medewerker – alle routes.*

2. De visie en missie

2.1 Pedagogische visie

Onze pedagogische visie is gebaseerd op de overtuiging dat kinderen het meeste leren door samen en met anderen te spelen en te ontdekken. In groepsverband bieden we kinderen volop speelgelegenheden en een stimulerende omgeving die hen helpt in hun algehele ontwikkeling.
Wij geloven dat een positieve en veilige omgeving essentieel is voor de sociale, cognitieve en emotionele groei van elk kind. Door kinderen de ruimte te geven om te spelen, samen te werken en nieuwe ervaringen op te doen, dragen wij bij aan hun zelfvertrouwen, creativiteit en probleemoplossend vermogen.

2.2 Pedagogisch beleid

Ons pedagogisch beleid vormt de rode draad in de dagelijkse werkzaamheden binnen de opvang en biedt de leidraad voor onze pedagogisch medewerkers om methodisch te werken. Het is gebaseerd op onze pedagogische visie, die aangeeft waar we naar streven in de begeleiding van elk kind.

Om deze visie te verduidelijken, is het belangrijk te begrijpen welke rol een pedagoog vervult. Een pedagoog is iemand die zich heeft gespecialiseerd in opvoedkunde. Desondanks hebben wij ervoor gekozen om ons pedagogisch beleid niet te baseren op de ideeën van één enkele pedagoog. Wij geloven namelijk niet dat er slechts één juiste methode bestaat of dat er slechts één pedagoog is met de beste visie en ideeën. Daarom hebben wij ons eigen pedagogisch beleid ontwikkeld, waarbij we ons hebben verdiept in de opvattingen van verschillende opvoeddeskundigen.

Binnen ons beleid vinden wij de volgende punten van groot belang:

- Flexibiliteit: Wij geven kinderen de ruimte om zelf aan te geven waar zij op dat moment aan toe zijn. Dit betekent dat we inspelen op de behoeften van het kind, zodat zij zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen.

- Zelfstandigheid: Wij stimuleren kinderen om zo zelfstandig mogelijk te functioneren. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat zij zelf leren aan- en uitkleden, in plaats van dat wij dit voor hen doen. Daarnaast krijgen kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken in wat ze willen doen en waarmee ze willen spelen. Uiteraard gebeurt dit binnen een bepaald kader, aangezien er vaste momenten op de dag zijn, zoals eet- en drinkmomenten, en de dag een bepaalde structuur heeft.

- Stimuleren van de sociale ontwikkeling: Wij stimuleren de sociale ontwikkeling van kinderen door hen onderling met elkaar te laten spelen en door middel van gezamenlijke eet- en drinkmomenten, maar tussen deze momenten door geven wij de kinderen zoveel mogelijk ruimte om zichzelf te ontwikkelen.

2.3 De pedagogen die ons inspireren

Het is essentieel dat een kind zich thuis voelt binnen de opvang. Dit wordt onder andere bepaald door de communicatie met de kinderen, de inrichting van de ruimte en de ondersteuning in hun ontwikkeling. Ons streven is om dezelfde mate van warmte en veiligheid te bieden die het kind thuis gewend is. Daarom hebben we drie pedagogen gekozen, wiens ideeën het beste aansluiten bij onze visie*: **Thomas Gordon en Maria Montessori**.*

Thomas Gordon

Maria Montessori

Maria Montessori: Zelfstandigheid en Zintuiglijke Ontwikkeling

Maria Montessori ontdekte dat kinderen van nature nieuwsgierig en leergierig zijn. Ze hebben een sterke behoefte om zich te ontwikkelen, nieuwe dingen te ontdekken en te leren. Dit komt tot uiting in hun natuurlijke belangstelling en nieuwsgierigheid. Bij Het KleurPaleis geloven wij in een individuele benadering, omdat elk kind zich op zijn of haar eigen tempo ontwikkelt, afhankelijk van leervermogen, persoonlijke aanleg en interesses.

Keuzevrijheid en Zelfstandigheid

Kinderen bij ons krijgen een mate van keuzevrijheid die aansluit bij hun behoeften. Deze vrijheid wordt weerspiegeld in de keuze met wie, wat of waarmee ze willen werken. De meeste materialen zijn zo ontworpen dat kinderen zelfstandig kunnen werken, maar ze kunnen er ook voor kiezen om een activiteit samen met anderen uit te voeren. Kinderen worden aangemoedigd om actief deel te nemen aan dagelijkse taken zoals het tafeldekken, afruimen en opruimen van de ruimte, wat hun zelfstandigheid versterkt.

De Rol van de Pedagogisch Medewerker (PM-er)

Het begeleiden van kinderen naar grotere zelfstandigheid is voor ons van groot belang. We geloven dat kinderen vaak meer kunnen dan wij als volwassenen denken. Het vertrouwen in de capaciteiten van het kind en hun zelfstandigheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is belangrijk om kinderen materialen, begrippen en activiteiten aan te bieden op het moment dat zij daar het meest ontvankelijk voor zijn — wat Maria Montessori de 'gevoelige periode' noemt. De pedagogisch medewerker observeert het kind zorgvuldig om de juiste ondersteuning op het juiste moment te bieden.

De pedagogisch medewerker heeft voornamelijk een observerende rol. Ze helpt kinderen alleen wanneer dat noodzakelijk is, en biedt ondersteuning wanneer het kind daarom vraagt. Zoals Maria Montessori zelf zei: “Help mij het zelf te doen.” Dit is de kern van onze benadering.

Hoewel werken volgens de Montessori-visie soms schoolse trekken kan hebben, sluit het goed aan bij de behoeften en mogelijkheden van het kind. Er is altijd tijd voor een knuffel of een gezellig gesprekje met de pedagogisch medewerker. De PM-er verzorgt daarnaast diverse activiteiten, zoals voorlezen of samen spelen in de verschillende hoeken van de ruimte.

Uitgangspunten van Maria Montessori

- De groepen bestaan uit twee of drie leeftijdsgroepen.
- Kinderen maken een keuze voor een activiteit.
- Goed gedrag wordt beloond met complimenten of bijvoorbeeld een ‘high-five’.
- “Help mij het zelf te doen.”
- Kinderen krijgen korte en duidelijke instructies.

De Rol van de Pedagogisch Medewerker (PM-er) volgens de Montessori-visie

- **Dagelijkse observaties**: De pedagogisch medewerker voert dagelijkse observaties uit om de persoonlijke behoeften van elk kind in kaart te brengen. Zo kan de begeleiding optimaal aansluiten bij het kind.
- **Zintuiglijke ontwikkeling**: De PM-er speelt in op meerdere zintuigen (zien, horen, ruiken, voelen) door gevarieerd materiaal aan te bieden, bijvoorbeeld in vorm, structuur, kleur en geur.
- **Beloningen voor zelfstandigheid**: Zelfstandigheid wordt beloond door complimenten, stickers op een beloningskaart of een 'high-five'.
- **Opgeruimde ruimte**: De ruimte wordt ordelijk en overzichtelijk gehouden, zodat kinderen zich veilig en comfortabel kunnen bewegen en kiezen.
- **Observatieve houding**: De PM-er heeft een observatieve houding en biedt een veilige uitstraling naar het kind, zodat ze zich op hun gemak voelen om te ontdekken en te leren.

Thomas Gordon: actief luisteren en' Ik-boodschappen'

Thomas Gordon benadrukt het belang van respectvolle communicatie met kinderen, wat aansluit bij de opvattingen van de eerdergenoemde pedagogen. Zijn methode richt zich op het verbeteren van de communicatie en het aanmoedigen van kinderen om hun eigen conflicten op te lossen. Dit gebeurt door gebruik te maken van de 'Ik-boodschap', waarmee zowel kinderen als pedagogisch medewerkers (PM'ers) in staat zijn om hun gevoelens op een duidelijke en respectvolle manier te uiten. Een voorbeeld van een 'Ik-boodschap' is: "Ik vind het niet fijn dat jij mij duwt, want dat doet me pijn." Dit staat in contrast met een 'Jij-boodschap', zoals: "Jij duwde me, het is jouw schuld dat ik pijn heb!" Een 'Jij-boodschap' kan als agressiever overkomen en het doel van de communicatie missen. Niet alleen kinderen, maar ook de PM'er past deze communicatievorm toe om conflicten op een constructieve manier te benaderen en op te lossen.

Een ander belangrijk aspect van de Gordon's methode is actief luisteren. De PM'er observeert de situatie en luistert objectief naar het kind. Daarna verwoordt de PM'er de gevoelens van het kind om te laten merken dat het kind begrepen wordt, wat zorgt voor acceptatie en begrip. Het samenvatten van een verhaal kan ook deel uitmaken van actief luisteren. Dit helpt om frustratie door onbegrip te voorkomen, doordat de PM'er de boodschap van het kind valideert.

Uitgangspunten Thomas Gordon

- Maak eerst contact met het kind voordat je een gesprek aangaat. Vraag, indien nodig, de aandacht van het kind door bijvoorbeeld zijn of haar naam te noemen.
- Verwoord een boodschap in de ik-vorm: “Ik vind het moeilijk om te concentreren met de harde muziek op de achtergrond.”
- Benoem je eigen gevoel of belemmering: “Ik kan je mama niet verstaan vanwege de drukte.”
- Geef suggesties voor gewenst gedrag, beginnend met “ik”: “Ik zou het prettig vinden als we de muziek zachter kunnen zetten.”

De rol van de PM-er bij de visie van Thomas Gordon

- Het goede voorbeeld geven: De PM'er moet zelf de 'Ik-boodschap' toepassen en zo een goed voorbeeld geven aan de kinderen.
- Kinderen stimuleren: De PM'er moedigt kinderen aan om zelf de 'Ik-boodschap' te gebruiken in interactie met andere kinderen.
- Actief luisteren: De PM'er luistert actief naar zowel het kind als de ouders en helpt het kind zich begrepen te voelen.
- Bemiddelen bij conflicten: Wanneer nodig, bemiddelt de PM'er bij conflicten tussen kinderen en benadrukt hierbij het oplossingsgericht werken.
- Veilige omgeving creëren: De PM'er zorgt voor een veilige omgeving waarin kinderen hun gevoelens kunnen uiten zonder angst voor negatieve gevolgen.

2.4 Pedagogische missie

Bij Het KleurPaleis geloven wij dat ieder kind uniek is en als zodanig in zijn eigenheid moet worden geaccepteerd en gerespecteerd. Ons doel is om de ontwikkelingsmogelijkheden van elk kind optimaal te benutten, zodat het zich kan ontwikkelen tot een vrij en zelfstandig individu.
Onze pedagogische missie is gebaseerd op de volgende principes:

- Zelfvertrouwen en Veiligheid: Het zelfvertrouwen van het kind wordt bevorderd door het bieden van een veilige, vertrouwde en liefdevolle omgeving. Dit vormt de basis voor een goede omgang met groepsgenoten en pedagogisch medewerkers.
- Individuele Benadering: Elk kind wordt benaderd als individu, waarbij we aansluiten bij zijn of haar persoonlijke behoeften en initiatieven. Aandacht wordt evenredig verdeeld, zodat het kind ook leert met andere kinderen en volwassenen om te gaan.
- Ondersteuning van Ouders: We bieden ouders de kans om hun gezinsleven en beroepsleven te combineren, terwijl we voldoen aan wettelijke eisen met betrekking tot de kwaliteit en continuïteit van de opvang.

Vanuit een basis van veiligheid en vertrouwen helpen en stimuleren wij het kind om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om zich als individu en als lid van de groep te ontwikkelen. Daarnaast spelen waarden en normen een belangrijke rol in deze ontwikkeling.

Kinderdagverblijf & BSO Het KleurPaleis heeft hiermee als doel dat de kinderen zich een gedrag eigen maken waarmee ze openstaan voor de verschillen die ze nu of later (zullen) tegenkomen in de buurt, op school en in de maatschappij. Vanuit de hierboven genoemde algemene doelstelling krijgt het onderwerp ‘begeleiding van het kind in de multiculturele samenleving’ ook een aandachtimpuls bij de ontwikkeling van ons beleid.

Enkele aandachtspunten uit de missie zijn

- Vergroten van ontwikkelingskansen: We streven ernaar om de ontwikkelingskansen te vergroten voor alle kinderen die gebruik maken van onze opvang.
- Diversiteit en gelijkwaardigheid: We hechten waarde aan het begrip diversiteit in een multiculturele samenleving. Dit gaat om het bevorderen van gelijkwaardigheid en respect.
- Culturele sensitiviteit: We gaan bewust om met de culturele, religieuze en etnische achtergrond van de kinderen en willen hun identiteit respecteren.
- Sociale en persoonlijke ontwikkeling: De persoonlijke en sociale ontwikkeling van het kind krijgt extra aandacht, zodat het kind goed voorbereid is op de maatschappij.
- Vroege signalering: In samenwerking met ouders willen we door middel van observatiemethoden sociaal-emotionele, gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij het kind tijdig signaleren.
- Taalontwikkeling: We zetten ons in voor het stimuleren van de taalontwikkeling om mogelijke taalachterstanden te voorkomen of te minimaliseren.

3. De opvoedingsdoelen

3.1 De opvoedingsdoelen J.M.A. Riksen-Walraven

In de Wet Kinderopvang wordt vastgesteld wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang: "Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving."
Voor de pedagogische onderbouwing van deze wet en de bijbehorende toelichting, maken wij gebruik van de vier opvoedingsdoelen die zijn geformuleerd door professor J.M.A. Riksen-Walraven. Zij benadrukt dat het opvoedingsdoel 'ervaren van emotionele veiligheid' de basis vormt voor de verdere ontwikkeling van het kind. Wanneer een kind zich niet veilig voelt, kan het geen indrukken of ervaringen niet goed opnemen. Deze basis maakt het mogelijk om verder te bouwen op andere ontwikkelingsgebieden.
Professor Riksen-Walraven formuleert de volgende vier opvoedingsdoelen voor kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar:

1. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden
2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties bieden
3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties bieden
4. De kans geven om zich waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving, eigen te maken (socialisatie)

De vijf pedagogische middelen

Bij Het KleurPaleis maken wij gebruik van de vijf pedagogische middelen die essentieel zijn voor de ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen in de opvang. Deze middelen worden ingezet om de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven in de praktijk te brengen. Ze bieden ons de nodige handvatten om een rijke leeromgeving te creëren, waarin kinderen zich veilig, zelfstandig, sociaal vaardig en bewust van waarden en normen kunnen ontwikkelen.

1. De Pedagogisch Medewerker-Kind Interactie

Dit pedagogische middel heeft betrekking op de kwaliteit van de relatie tussen de pedagogisch medewerker (PM'er) en het kind. De interactie speelt een cruciale rol in het bevorderen van de ontwikkeling van het kind.

- Doel: Het creëren van een veilige, respectvolle en warme relatie waarin het kind zich gehoord, begrepen en ondersteund voelt. Door actief luisteren, empathisch reageren en respectvolle communicatie kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen.
- Toepassing: PM'ers bieden persoonlijke aandacht en begeleiding, waarbij zij inspelen op de emotionele en cognitieve behoeften van het kind. Ze geven het goede voorbeeld in omgangsvormen, lossen conflicten op door het gebruik van "Ik-boodschappen" en stimuleren kinderen om zichzelf uit te drukken.

2. De Groep en het Groepsproces

De dynamiek binnen de groep kinderen en de relaties tussen kinderen en volwassenen beïnvloeden de ontwikkeling van sociale en persoonlijke competenties.

- Doel: Het bevorderen van samenwerking, sociale interactie en respect tussen kinderen. Het groepsproces helpt kinderen om samen te werken, conflicten op te lossen en sociale vaardigheden te ontwikkelen.
- Toepassing: Kinderen worden gestimuleerd om samen te spelen, ideeën te delen, elkaar te helpen en sociale normen te begrijpen. PM'ers ondersteunen dit proces door actief te observeren, te begeleiden en soms conflicten te bemiddelen. Ze creëren groepsactiviteiten die de samenwerking bevorderen en het sociaal gedrag aansteken.

3. De Binnen- en Buitenruimte

De inrichting van de ruimte speelt een grote rol in de ontwikkeling van kinderen.

- Doel: Het bieden van een gevarieerde en stimulerende omgeving waarin kinderen zich vrij kunnen bewegen, ontdekken en leren.
- Toepassing: We zorgen voor flexibele inrichting die past bij de verschillende behoeften van de kinderen.

4. De Activiteiten die het kind kan doen of ondernemen

Activiteiten zijn een belangrijk middel voor het stimuleren van de nieuwsgierigheid en de ontwikkeling van het kind. Ze bieden kinderen de kans om te ontdekken, onderzoeken en proberen.

- Doel: Het aanbieden van afwisselende activiteiten die aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van het kind. Activiteiten moeten het kind uitdagen om nieuwe vaardigheden te leren en te experimenteren met nieuwe ideeën en ervaringen.
- Toepassing: PM'ers bieden gevarieerde activiteiten, zoals creatieve opdrachten, buitenactiviteiten, en spelletjes, die kinderen stimuleren om actief deel te nemen en nieuwe dingen uit te proberen. Ze zorgen ervoor dat de activiteiten voldoende uitdaging bieden, zodat kinderen blijven groeien en leren.

5. De Speelmaterialen

De speelmaterialen zijn essentieel voor de motorische, cognitieve en sociale ontwikkeling van het kind. Ze moeten voldoende variëteit bieden om verschillende leerbehoeften te ondersteunen.

- Doel: Het aanbieden van speelmaterialen die de ontdekking en creativiteit van kinderen stimuleren. De materialen moeten het kind uitlokken om nieuwe concepten te verkennen, samen te werken met anderen en te experimenteren met nieuwe ideeën.
- Toepassing: PM'ers zorgen voor een breed aanbod van materialen die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind. Denk hierbij aan bouwmaterialen, kunstmaterialen, boeken, en puzzels, die kinderen in staat stellen om hun motoriek, taalontwikkeling, probleemoplossend vermogen en creatief denken te ontwikkelen.

Samenvatting van de Vijf Pedagogische Middelen

1. Pedagogisch Medewerker-Kind Interactie: De kwaliteit van de relatie tussen PM'er en kind, gebaseerd op respect, empathie en communicatie.
2. De Groep en het Groepsproces: De interactie en samenwerking tussen kinderen, en de invloed van de groepsdynamiek op sociale ontwikkeling.
3. De Binnen- en Buitenruimte: Een stimulerende, gevarieerde ruimte die uitnodigt tot ontdekken en leren.
4. De Activiteiten die het kind kan doen: Gevarieerde activiteiten die aansluiten bij de leerbehoeften van het kind.
5. De Speelmaterialen: Materialen die kinderen uitdagen om te spelen, ontdekken en leren.

Deze vijf pedagogische middelen worden dagelijks toegepast bij Het KleurPaleis om een rijke en ondersteunende leeromgeving te creëren, waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen op sociaal, emotioneel, cognitief en motorisch vlak.

3.1.1 Een gevoel van emotionele veiligheid bieden

Bij Het KleurPaleis beschouwen we het bieden van emotionele veiligheid als een fundamentele basisbehoefte voor elk kind. Het creëren van een omgeving waarin een kind zich geborgen, geaccepteerd en veilig voelt, is essentieel voor zijn welzijn en ontwikkeling. Een kind dat zich emotioneel veilig voelt, is in staat om zich volledig te ontwikkelen, nieuwe uitdagingen aan te gaan, en vertrouwen op te bouwen in zichzelf en zijn omgeving.

De Belangrijke voorwaarden voor emotionele veiligheid:

- Liefdevolle en prettige omgeving: Een sfeer waarin kinderen zich welkom en geliefd voelen.
- Duidelijkheid en Structuur: Het kind moet weten wat het kan verwachten. Structuur helpt om voorspelbaarheid te bieden, waardoor het kind zich zekerder voelt in de omgeving.
- Veilige band met de Pedagogisch Medewerkers (PM'ers): Het creëren van een vertrouwde relatie waarin het kind gezien, gehoord en geaccepteerd wordt, vormt de basis voor emotionele veiligheid.

Wat doet de PM-er om dit gevoel van veiligheid te bieden?

De Pedagogisch medewerkers (PM'ers) spelen een cruciale rol in het waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen. Door de interactie en zorg die ze bieden, versterken zij het gevoel van geborgenheid en vertrouwen bij de kinderen.

- Gelijke behandeling zonder voorkeur: Alle kinderen worden gelijk behandeld, zodat niemand zich buitengesloten voelt.
- Positieve benadering: PM'ers benaderen elk kind met respect, vriendelijkheid en positieve feedback, wat het zelfvertrouwen van het kind versterkt.
- Aandacht voor de signalen van kinderen: PM'ers letten actief op de signalen van kinderen (lichaamstaal, gedrag) en spelen in op hun behoeften, zowel fysiek als emotioneel.
- Aandacht voor Emoties: PM'ers geven ruimte voor het uiten van emoties en tonen begrip voor het gevoel van het kind, waardoor het kind zich veilig genoeg voelt om zijn gevoelens te delen.

Stabiliteit en Continuïteit in de groepen

Bij Het KleurPaleis zorgen we ervoor dat stabiliteit en continuïteit binnen de groepen gewaarborgd zijn. Dit betekent dat kinderen kunnen rekenen op een vertrouwde PM-er die goed inzicht heeft in hun signalen en hierop gepast reageert. Dit creëert een gevoel van veiligheid en voorspelbaarheid, wat essentieel is voor de emotionele ontwikkeling van kinderen.

- Mentor Systeem: Elk kind krijgt een mentor toegewezen, zodat er een constante vertrouwenspersoon is binnen de groep die de ontwikkeling van het kind nauwlettend volgt en erop inspeelt.
- Groepssamenstelling: We streven ernaar om de groepssamenstelling zo constant mogelijk te houden. Dit bevordert de ontwikkeling van verbondenheid en sociaal verantwoordelijk gedrag bij kinderen.
- Aangepaste dagstructuur en wendagen

Hoewel we geen strikte schema's volgen, zorgen we voor voldoende vaste momenten en activiteiten in de dag om voorspelbaarheid en veiligheid te waarborgen. Denk hierbij aan:

- Vaste eet- en drinkmomenten: Deze momenten worden altijd gerespecteerd.
- Flexibele slaaptijden voor baby's: Baby's krijgen de vrijheid om te slapen op basis van hun persoonlijke behoeften, zodat ze zich volledig ondersteund voelen in hun ritme.

Tijdens de wenperiode wordt extra aandacht besteed aan het soepel laten verlopen van de overgang van thuis naar de opvang. Wendagen zijn een belangrijk onderdeel van dit proces:

- Wendagen voor Ouders en Kinderen: Tijdens het intakegesprek kan de ouder kiezen om het kind een aantal dagdelen te laten komen wennen. Dit biedt het kind de kans om rustig en op zijn eigen tempo te wennen aan de nieuwe omgeving.
- Aandacht voor Lichaamstaal: Gedurende de wenperiode letten we extra op de lichaamstaal van het kind, zodat we snel kunnen inspelen op eventuele ongemakken en het kind zich sneller thuis zal voelen.

3.1.2 Persoonlijke competenties

Bij Het KleurPaleis vinden wij het belangrijk om de persoonlijke competenties van elk kind te stimuleren. Persoonlijke competenties omvatten belangrijke persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het is essentieel dat kinderen de kans krijgen om hun eigen mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen, binnen hun eigen tempo en in een veilige omgeving. Dit biedt hen de basis om uitdagingen aan te gaan en zich zelfverzekerd aan te passen aan veranderingen.

Wat zijn Persoonlijke Competenties?

Persoonlijke competenties verwijzen naar de kwaliteiten die kinderen ontwikkelen om zichzelf te begrijpen, zelfverzekerd te zijn, en zich aan te passen aan verschillende situaties. Dit betreft onder andere:

- Veerkracht: Het vermogen om te herstellen van tegenslagen en zich aan te passen aan nieuwe omstandigheden.
- Zelfstandigheid: Het ontwikkelen van de vaardigheden om taken zelf uit te voeren en beslissingen te nemen.
- Zelfvertrouwen: Het vertrouwen in de eigen capaciteiten om uitdagingen aan te gaan.
- Flexibiliteit: Het vermogen om zich aan te passen aan veranderingen en nieuwe situaties.
- Creativiteit: Het ontwikkelen van een open en flexibele manier van denken, wat essentieel is voor het vinden van nieuwe oplossingen en ideeën.

Het belang van spel en exploratie

Spel, zowel vrij als begeleid, is een cruciaal middel om de persoonlijke competenties van kinderen te ontwikkelen. Door middel van spel en exploratiemogelijkheden kunnen kinderen hun eigen mogelijkheden ontdekken, problemen oplossen en leren omgaan met verschillende situaties. Spelen biedt de ruimte om:

- Creativiteit en Flexibiliteit te ontwikkelen, door nieuwe dingen uit te proberen en door te gaan wanneer iets niet lukt.
- Zelfstandigheid en Zelfvertrouwen op te bouwen, door zelf keuzes te maken en taken uit te voeren.
- Veerkracht te ontwikkelen, door te leren omgaan met successen en tegenslagen in het spel.

Respect voor het eigen ontwikkelingstempo

Elk kind heeft zijn eigen tempo en manier van ontwikkelen. Maria Montessori benadrukte het belang van het respecteren van dit individuele ontwikkelingspad. Door het tempo van het kind te respecteren, krijgt het de ruimte om op zijn eigen manier en op het juiste moment te leren. Dit betekent dat de Pedagogisch medewerkers (PM'ers) ervoor zorgen dat de activiteiten en materialen aansluiten bij het ontwikkelingsniveau en de interesses van het kind.

- Positieve Feedback: Veel positieve feedback is belangrijk om het zelfvertrouwen van het kind te versterken. Het erkennen van de inspanningen en successen, hoe klein ze ook mogen lijken, motiveert het kind om door te gaan met het leren en het ontdekken van nieuwe mogelijkheden.

- Respect voor het Ontwikkelingstempo: De PM'er houdt rekening met de eigenheid van elk kind, en stimuleert zonder te pushen. Dit zorgt ervoor dat het kind zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen en zijn sterke punten kan ontdekken.

Ondersteuning door Uk & Puk

Uk & Puk, het thematische programma dat wij binnen Het KleurPaleis gebruiken, ondersteunt de ontwikkeling van persoonlijke competenties bij kinderen. Het programma biedt structuur en richt zich op verschillende ontwikkelingsgebieden, waaronder sociale, cognitieve en motorische ontwikkeling. Het sluit aan bij de behoeften en interesses van de kinderen, waardoor zij zich betrokken voelen en actief participeren in hun eigen leerproces.

De Rol van de Pedagogisch Medewerker

De Pedagogisch medewerkers (PM'ers) spelen een sleutelrol in het stimuleren van de persoonlijke competenties van kinderen. Zij creëren de juiste condities voor het spel en exploreren, door het aanbod van materialen en activiteiten aan te passen aan de ontwikkelingsbehoeften van elk kind. Dit doen zij door:

- Activiteiten aan te bieden die het kind uitdagen en stimuleren om zijn eigen ideeën en oplossingen te ontwikkelen.
- Ruimte te bieden voor zelfstandig spel, waarbij kinderen kunnen experimenteren, ontdekken en leren.
- Individuele aandacht te geven, zodat het kind zich gezien voelt en de begeleiding krijgt die het nodig heeft om zijn eigen competenties te ontwikkelen.

De ontwikkeling van persoonlijke competenties is essentieel voor de groei en het welzijn van elk kind. Bij Het KleurPaleis bieden wij een omgeving die de zelfstandigheid, creativiteit en veerkracht van kinderen bevordert. Door middel van spel, positieve feedback en respect voor het individuele ontwikkelingstempo, helpen wij kinderen om hun persoonlijke vaardigheden te ontwikkelen en zich zelfverzekerd en flexibel op te stellen tegenover de uitdagingen van het leven.

Bij Het KleurPaleis besteden we veel aandacht aan de holistische ontwikkeling van elk kind. Wij begeleiden de motorische, cognitieve en creatieve ontwikkeling op een manier die aansluit bij het individuele tempo van het kind. Hieronder beschrijven we hoe we deze ontwikkelingsgebieden stimuleren.

1. Motorische Ontwikkeling

De motorische ontwikkeling is essentieel voor de algehele fysieke en neurologische groei van kinderen. We maken onderscheid tussen grove motoriek en fijne motoriek, en we stimuleren beide door middel van gerichte activiteiten.

Grove motoriek betreft de grotere bewegingen die het lichaam maakt, zoals het gebruik van armen, benen en romp. Activiteiten die de grove motoriek bevorderen zijn:

- Leren lopen, rennen, fietsen
- Klimmen, kopje duikelen, rollen
- Spelletjes en oefeningen die kinderen uitdagen om hun lichaamsbewegingen te coördineren en hun kracht en evenwicht te verbeteren.

Door deze activiteiten ontwikkelen kinderen hun fysieke kracht en leren ze zich ruimtelijk te oriënteren, wat essentieel is voor hun algehele motorische vaardigheid en zelfvertrouwen.

Fijne Motoriek

Fijne motoriek richt zich op de kleinere, meer gedetailleerde bewegingen, vooral de oog-hand coördinatie. Activiteiten die de fijne motoriek stimuleren zijn onder andere:

- Tekenen, rijgen, kleien etc
- Verven, knippen, scheuren, plakken etc

Deze activiteiten helpen kinderen hun precisie en handvaardigheid te ontwikkelen, wat belangrijk is voor dagelijkse taken zoals het vasthouden van een pen, het gebruik van bestek, en het aankleden.

- Buitenlucht Spelen
  We moedigen kinderen aan om veel in de buitenlucht te spelen. Buiten spelen biedt de kans om de motoriek te oefenen, zoals het rennen, klimmen en het speelgoed gebruiken dat de grove en fijne motoriek bevordert. Buiten activiteiten dragen bij aan een gezonde ontwikkeling van de spieren en gewrichten, maar ook aan het gevoel van vrijheid en zelfvertrouwen.

2. Cognitieve Ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling betreft het vermogen van kinderen om te begrijpen, te leren en problemen op te lossen. We prikkelen de cognitieve ontwikkeling door middel van spelletjes, gesprekken, voorlezen en beeldmateriaal.

- Spelmaterialen
  We gebruiken diverse spelmaterialen zoals memoriespellen, raadspelletjes en andere gezelschapsspellen die kinderen uitdagen om strategisch te denken en op te letten. Dit stimuleert het geheugen en de concentratie, en helpt bij de ontwikkeling van probleemoplossende vaardigheden.
- Praten en Voorlezen
  Door te praten, plaatjes te kijken en voor te lezen krijgen kinderen de kans om hun taalvaardigheden en begrip van de wereld te vergroten. Voorlezen helpt niet alleen bij de taalontwikkeling, maar prikkelt ook de verbeelding en cognitieve verwerking van verhalen en gebeurtenissen.
- Plaatjes en Beeldmateriaal
  Het gebruiken van plaatjes en beeldmateriaal helpt kinderen om visueel te leren en te begrijpen wat ze zien. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van hun cognitieve vermogens zoals het herkennen van vormen, kleuren, patronen, en het leren benoemen van objecten.

3. Creatieve Ontwikkeling

Creativiteit is van groot belang voor de algehele ontwikkeling van kinderen. Het bevordert niet alleen de verbeelding, maar ook het probleemoplossend vermogen en de zelfexpressie.

- Knutselen, Tekenen, Verven en Kleien

Creatieve activiteiten zoals knutselen, tekenen, verven en kleien helpen kinderen om hun fantasie en zelfexpressie te ontwikkelen. Het gebruik van verschillende materialen stimuleert zowel de fijne motoriek als de creatieve verbeelding.

- Muziek en Zingen

Het maken van muziek, zingen en het genieten van muziek speelt een belangrijke rol in de creatieve ontwikkeling. Muziek bevordert de ritmische vaardigheden, het gevoel voor toon en de sociale interactie als kinderen samen zingen of muziek maken.

- Verhalen Vertellen

Het vertellen van verhalen is een belangrijke manier voor kinderen om hun taalvaardigheden en creatieve verbeelding te ontwikkelen. Het helpt hen om te begrijpen hoe verhalen worden opgebouwd en om zelf verhalen te creëren, wat hun cognitieve en taalvaardigheden bevordert.

4. Uk & Puk: Stimuleren van Alle Ontwikkelingsgebieden
Het Uk & Puk programma ondersteunt de motorische, cognitieve en creatieve ontwikkeling van kinderen. Het programma biedt gestructureerde thema's en activiteiten die zich richten op verschillende ontwikkelingsgebieden, waarbij het de kinderen prikkelt om te ontdekken, te leren en te experimenteren op een manier die aansluit bij hun individuele behoeften en interesses.

Bij Het KleurPaleis begeleiden we de ontwikkeling van kinderen door middel van gerichte activiteiten die de motorische, cognitieve en creatieve vaardigheden stimuleren. We creëren een omgeving waarin kinderen zich vrij kunnen uiten, ontdekken en groeien in hun eigen tempo. Door de inzet van spelmateriaal, buitenactiviteiten, creatieve expressie en voorlezen dragen we bij aan de algehele ontwikkeling van kinderen en zorgen we voor een solide basis voor hun verdere groei.

Naast de activiteiten op de BSO kan een activiteit ook plaatsvinden buiten de locatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een speurtocht, naar een pretpark, museum etc. De ouders/verzorgers vullen tijden de inschrijving een toestemmingsformulier in voor het meegaan met uitjes. Hierop wordt aangeven wat de wensen zijn van de ouders/verzorgers. Hierdoor hoeft niet elke keer vooraf om toestemming te worden gevraagd.

Activiteiten op de BSO in het kader van talentontwikkeling
Bij onze BSO staat talentontwikkeling centraal. Wij geloven dat iedereen talenten heeft, ook al zijn deze niet altijd direct zichtbaar. Talenten komen pas tot bloei wanneer kinderen de ruimte krijgen om hun vaardigheden en competenties te ontdekken en te ontwikkelen. Daarom bieden wij een rijk en gevarieerd aanbod aan activiteiten en workshops.

Doel van onze activiteiten
Ons doel is om kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met diverse thema's en activiteiten. Zo kunnen ze ontdekken wat ze leuk vinden en waar hun kracht ligt. We stimuleren kinderen om zelf keuzes te maken en nieuwe dingen uit te proberen.

Dagelijks aanbod
Er is dagelijks een aanbod van georganiseerde creatieve en/of sportieve activiteiten. Denk aan:

- **Creatief:** kleien, schilderen, sieraden maken, knutselen met natuurlijke of zelf gevonden materialen
- **Fantasiespel & drama:** toneelspellen, rollenspelen
- **Sport & spel:** slagbal, voetbal, dansworkshops etc

Afhankelijk van de omstandigheden – zoals het weer of de belangstelling van de kinderen – kan het aanbod variëren. Soms wordt er bewust gekozen om slechts één activiteit aan te bieden.

Themaworkshops en projecten
Onze workshops zijn gericht op verschillende ontwikkelgebieden, waaronder:

Natuur & Buitenleven
We brengen kinderen graag in contact met de natuur. Dat doen we met activiteiten die niet alleen leuk zijn, maar ook bijdragen aan hun bewustzijn over dieren, planten en het buitenleven:

- Dierverzorging – we bezoeken kinderboerderijen en leren hoe je goed voor dieren zorgt.
- Tuinieren – kinderen mogen hun eigen plantje planten en verzorgen. Zo leren ze spelenderwijs over groei en verantwoordelijkheid.
- Eropuit in de natuur – samen ontdekken we de natuur tijdens een uitstapje naar bijvoorbeeld het Kralingse Bos.

Buitenspelen is een onderdeel van de dagelijkse routine. Wij vinden het belangrijk dat kinderen de natuur ervaren en vrij kunnen bewegen. Natuurbeleving draagt bij aan de creativiteit, veerkracht en het probleemoplossend vermogen van kinderen. We moedigen kinderen aan om met elkaar samen te spelen, te ontdekken, en respectvol met de natuur om te gaan.

Sport & Beweging
Beweging is niet alleen gezond, maar draagt ook bij aan het zelfvertrouwen en de samenwerking tussen kinderen. Wij bieden een gevarieerd sport- en beweegaanbod, zoals:

- Dansworkshops – expressie, ritme en plezier staan centraal terwijl kinderen zich creatief kunnen uitleven.
- Yoga – rust, concentratie en lichaamsbewustzijn in een kindvriendelijke vorm.
- Motorische spelvormen – door samen te spelen met aangepaste spelletjes stimuleren we zowel grove motoriek als sociale vaardigheden.

Creatieve expressie

- Schilderen
- Sieraden maken etc

Buiten de BSO-locatie
Denk hierbij aan:

- Speurtochten in de buurt
- Bezoeken aan een museum, pretpark, kinderboerderij
- Educatieve uitstapjes in de natuur

Buitenspelen en natuurbeleving
Bij onze BSO vinden we het belangrijk dat kinderen elke dag naar buiten gaan, tenzij het weer dit écht niet toelaat. Buiten spelen is niet alleen gezond, maar ook een belangrijk moment van ontspanning, ontdekking en beweging.
Kinderen spelen in de nabijgelegen speeltuinen, voetbalvelden en maken wandelingen in de buurt of halen een frisse neus in het park. Wanneer het mogelijk is, verplaatsen we ook creatieve activiteiten én eet- en drinkmomenten naar buiten – want buiten maakt alles leuker!

Onze buitenspeelruimte biedt volop ruimte en mogelijkheden voor vrije beweging. Dankzij de grote open ruimte kunnen kinderen zich lichamelijk uitleven en wordt de motorische ontwikkeling gestimuleerd.

Leren met en van de natuur
We stimuleren kinderen om bewust om te gaan met hun leefomgeving. In ons dagelijks handelen leren we hen respect te hebben voor de natuur – van het omgaan met voedsel en water tot het beperken van afval en energieverbruik. De medewerkers zijn hierin een belangrijk voorbeeld voor de kinderen.
Door de combinatie van buiten zijn, spelen en leren dragen we bij aan de fysieke, sociale én duurzame ontwikkeling van elk kind.

3.1.3 Sociale competentie
Naast persoonlijke ontwikkeling is het versterken van sociale competenties een belangrijk onderdeel van onze pedagogische aanpak. De centrale vraag hierbij is:
"Weet een kind zich een volwaardige plaats binnen de groep te verwerven en te behouden – zowel in relatie tot leeftijdsgenoten als tot volwassenen?"

Het draait hierbij om vaardigheden zoals:

- Communiceren
- Samenwerken
- Anderen helpen
- Zich inleven in anderen (empathie)
- Conflicten herkennen en oplossen

Ook het samen plezier maken is een essentieel onderdeel in het ontwikkelen van sociale vaardigheden. In een omgeving waarin gelachen en gedeeld wordt, ontstaan op natuurlijke wijze kansen om te leren omgaan met elkaar.

De rol van de pedagogisch medewerker
De pedagogisch medewerkers (PM'ers) ondersteunen kinderen actief in hun sociale ontwikkeling. Dit doen zij op een manier die past bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.
We begeleiden kinderen onder andere door:

- **Zelf het goede voorbeeld te geven** in gedrag, communicatie en omgang met anderen. Kinderen leren veel door observatie.
- **Uitleggen van sociale basisregels**, afgestemd op de leeftijdsgroep:
    - Bij baby's doen we dit op een eenvoudige manier, gericht op herhaling en rust.
    - Bij peuters en BSO-kinderen leggen we helder uit wat wel en niet mag, en waarom.
- **Aanbieden van gerichte spelactiviteiten** die samenwerking bevorderen. Hierbij oefenen kinderen met:
    - Taakverdeling
    - Op elkaar wachten
    - Rekening houden met anderen
    - Samen verantwoordelijk zijn voor het spel
- **Stimuleren van spelen met bekende leeftijdsgenoten**, wat het sociale spel verdiept en versterkt. Bekende gezichten zorgen voor veiligheid en vertrouwen.

3.1.4 Waarden- en normoverdracht

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen van onze samenleving eigen te maken. Binnen de kinderopvang bevinden zij zich in een sociale omgeving waar zij dagelijks in contact staan met andere kinderen en volwassenen. Dit biedt volop leermomenten op het gebied van gedrag, omgangsvormen en respect voor anderen. Pedagogisch medewerkers spelen een belangrijke rol in het begeleiden van kinderen bij de ontwikkeling van hun moreel besef. Zij helpen kinderen bewust te worden van:

- Wat goed en fout is
- Wat eerlijkheid betekent
- Hoe om te gaan met verschillen (zoals achtergrond, karakter of voorkeuren)
- Wat je wel en niet mag
- Dat je jezelf mag zijn etc

Deze bewustwording ontstaat niet alleen door uitleg of correctie, maar vooral ook door *voorbeeldgedrag.* Kinderen leren veel door te observeren en imiteren dan ook het gedrag van de volwassenen om hen heen. Door gericht corrigeren en oprecht prijzen geven medewerkers richting aan gewenst gedrag en stimuleren zij positieve sociale interactie.

Overdracht via verschillende lijnen
De overdracht en vorming van waarden en normen gebeurt via meerdere, elkaar versterkende manieren:

- **Voorbeeldgedrag:** Medewerkers tonen respect, luisteren actief, lossen conflicten op een positieve manier op en gaan zorgvuldig om met materiaal, natuur en elkaar.
- **Duidelijke grenzen en regels:** We hanteren duidelijke groepsregels die worden uitgelegd op een manier die past bij de leeftijd van het kind.
- **Gesprekken en reflectie:** Bij peuters en oudere kinderen voeren we gesprekjes over gedrag, eerlijkheid of emoties. Dit helpt bij het ontwikkelen van moreel inzicht.
- **Spel en verhalen:** In spel- en voorleesmomenten komen thema's als vriendschap, delen, omgaan met verschillen en samenwerking terug.
- **Samen leven in de groep:** Door samen te spelen, samen op te ruimen en rekening met elkaar te houden, leren kinderen vanzelf wat belangrijk is in het omgaan met anderen.

De pedagogisch medewerker in relatie tot het kind
De pedagogisch medewerker (PM'er) speelt een centrale rol in het dagelijks begeleiden van kinderen. De kwaliteit van deze relatie is bepalend voor het gevoel van veiligheid, vertrouwen en welbevinden bij het kind. Wij hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

Rolmodel en voorbeeldgedrag

- PM'ers geven zelf het goede voorbeeld door zorgvuldig taalgebruik, positief gedrag en een respectvolle, sociaal-affectieve houding.
- Zij benaderen kinderen met respect: door kinderen bij hun naam te noemen, met hen te communiceren en actief te luisteren (oogcontact, lichaamstaal, responsief gedrag).

Respect en acceptatie

- Kinderen leren respectvol met elkaar omgaan doordat zij dit zien in de houding van de PM'er naar hén, naar collega's en naar ouders.
- Elke PM'er accepteert het kind zoals het is. Elk kind is uniek en mag zichzelf zijn – of het nu verlegen, druk, gesloten is, of graag verkleedkleren aantrekt die niet stereotiep bij het geslacht passen.

Veiligheid en vertrouwen

- PM'ers stellen kinderen op hun gemak, bieden nabijheid en zorgen voor een sfeer van veiligheid en geborgenheid.
- Actief luisteren, troosten en ondersteunen bij moeilijke situaties geeft kinderen het vertrouwen om zichzelf te zijn en zich te ontwikkelen.

Individuele aanpak en begrenzing

- Elk kind vraagt om een individuele benadering. Wanneer een kind herhaaldelijk regels overtreedt of grensoverschrijdend gedrag vertoont, grijpen PM'ers op een passende manier in. Mogelijke reacties zijn:
    - Afleiden naar ander gedrag of activiteit
    - Een duidelijke (non-verbale) grens stellen, bijvoorbeeld door streng te kijken
    - Het kind kort apart zetten om tot rust te komen en daarna het gesprek aan te gaan

  Deze aanpak zorgt voor een balans tussen warmte en structuur, waarmee we kinderen een veilige basis bieden voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling.

Zorg in de groep
Een respectvolle, veilige en gestructureerde groepsomgeving is essentieel voor de ontwikkeling van elk kind. Binnen onze kinderopvang zorgen wij bewust voor een klimaat waarin kinderen zich prettig, begrepen en gewaardeerd voelen. Dit doen we door duidelijke regels, rituelen en een positieve benadering van gedrag.

Respect en sociale omgang
We hanteren eenvoudige maar belangrijke afspraken binnen de groep die we op leeftijdsniveau uitleggen en dagelijks toepassen:
- Respect voor materiaal: Kinderen leren dat speelgoed en materialen met zorg behandeld moeten worden. We maken niets stuk en ruimen samen op.
- Samen spelen, samen delen: We pakken geen speelgoed van elkaar af, maar leren om te delen, te overleggen en op onze beurt te wachten.
- Aardig zijn voor elkaar: Fysiek of verbaal agressief gedrag zoals slaan, bijten of schreeuwen is niet acceptabel. We moedigen kinderen aan om vriendelijk met elkaar om te gaan.
- Positieve communicatie: We praten niet negatief over anderen en stimuleren het gebruik van vriendelijke woorden en complimenten.

Emotionele ondersteuning
Bij verdriet of frustratie leven we ons in in het kind, bieden troost en gebruiken indien passend een beetje humor om te relativeren of spanning te verminderen. De PM'ers stimuleren positief gedrag door complimentjes te geven, het gedrag te benoemen en uitleg te geven over waarom bepaald gedrag gewenst of ongewenst is.

Rituelen en gezamenlijke momenten
Eetmomenten zijn gezamenlijke rituelen. Kinderen wachten op elkaar totdat iedereen aan tafel zit. Het begin wordt aangegeven met bijvoorbeeld een liedje, en na afloop zorgen we samen voor hygiëne (handjes en mondjes schoonmaken). Opruimen doen we ook samen. Dit leert kinderen verantwoordelijkheid en samenwerking.

Structuur en voorspelbaarheid
Een vaste dagindeling en heldere groepsregels bieden kinderen houvast, veiligheid en vertrouwen. Deze voorspelbaarheid zorgt ervoor dat kinderen weten wat ze kunnen verwachten en zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen binnen duidelijke kaders.

3.2 Het Pedagogisch handelen
Het pedagogisch handelen vormt de kern van het dagelijks werk van de pedagogisch medewerker. Het is de manier waarop pedagogische doelen en uitgangspunten vertaald worden naar de praktijk, in de omgang met kinderen, ouders en collega's. Goed pedagogisch handelen vraagt om meer dan alleen kennis – het vraagt om bewustzijn, houding, vaardigheden en reflectie.

Basisvaardigheden van de pedagogisch medewerker
Om op een professionele en liefdevolle manier bij te dragen aan de ontwikkeling van elk kind, beschikt de pedagogisch medewerker over de volgende kerncompetenties:

Positieve en open houding
- Kinderen en ouders worden positief benaderd. De medewerker toont betrokkenheid, warmte en respect.
- Er is sprake van een open, toegankelijke houding die ruimte geeft voor dialoog en verbinding.

Relatiegericht werken
- De medewerker bouwt een vertrouwensrelatie op met zowel kinderen als ouders.

- Dit vraagt om juiste en tijdige informatieoverdracht en dagelijkse communicatie over alles wat het kind aangaat.

Respect en inclusiviteit

- De pedagogisch medewerker staat open voor verschillen in ideeën, meningen en culturele achtergronden.
- Er wordt met respect omgegaan met kinderen, ouders én collega's.

Reflectief vermogen

- Er is ruimte voor zelfreflectie en kritische beschouwing van het eigen handelen: waarom doe ik iets, en waarom op deze manier?
- De medewerker is in staat om feedback te ontvangen én te geven.

Professionele flexibiliteit

- De medewerker durft vanzelfsprekendheden los te laten en is bereid om te veranderen waar nodig.
- Er wordt creatief en oplossingsgericht gedacht: kansen worden gezien én benut.

Bewustzijn van voorbeeldfunctie

- De medewerker is zich bewust van de rol als voorbeeldfiguur – zowel voor kinderen als voor collega's en andere volwassenen in de omgeving.

Samenwerking en teamspirit

- Elkaars kwaliteiten worden (h)erkend en benut binnen het team. Samenwerking wordt actief opgezocht en gestimuleerd.

Zorgvuldigheid en vertrouwen

- Er wordt discreet en zorgvuldig omgegaan met vertrouwelijke informatie, in het belang van het kind en het vertrouwen van ouders.

Zeven interactie- en communicatievaardigheden voor pedagogisch medewerkers:

1. Sensitieve responsiviteit
    - De PM-er let goed op signalen van het kind (emoties, gedrag, lichaamstaal)
    - Reageert tijdig, juist en liefdevol
    - Helpt het kind zich gezien en begrepen te voelen
2. Communicatie met kinderen via de VIB-communicatiecirkel
    - Kijken en écht oogcontact maken
    - Initiatieven van het kind opmerken en benoemen
    - Beurten verdelen: beurt nemen en geven
    - Leiding nemen en soms het kind de leiding laten nemen
    - Stimuleert wederzijds contact en interactie
3. Respect voor autonomie
    - Herkennen en waarderen van elk kind als uniek persoon
    - Ruimte geven voor zelfstandigheid en eigen keuzes
    - Aansluiten bij het karakter en temperament van het kind
4. Structuur en grenzen bieden
    - Zorgen voor voorspelbaarheid, vooral in overgangsmomenten (zoals eten, slapen, opruimen)
    - Regels duidelijk communiceren en consequent toepassen
    - Dit geeft kinderen veiligheid en rust
5. Praten en uitleggen
    - De PM-er legt uit wat er gebeurt of gaat gebeuren
    - Gebruikt taal die past bij het ontwikkelingsniveau van het kind
    - Zorgt voor herkenning en een gevoel van veiligheid
6. Ontwikkelingsgericht handelen
    - Inzicht in de ontwikkeling van kinderen (fysiek, sociaal, emotioneel, cognitief)
    - Activiteiten en begeleiding hierop afstemmen
    - De juiste stimulans geven op het juiste moment
7. Begeleiden van positieve interacties tussen kinderen
    - Leren samen spelen, delen, luisteren, om de beurt gaan
    - Positief gedrag benoemen en belonen (bijv. complimenten)
    - Kinderen leren hoe ze met elkaar omgaan op een fijne manier

Rol van de (assistent) Locatiemanager

De (assistent) locatiemanager heeft een centrale rol binnen de organisatie en is verantwoordelijk voor het dagelijkse reilen en zeilen op de locatie. Deze functie vormt de schakel tussen het team van pedagogisch medewerkers, het management en externe partners zoals het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) etc.

Belangrijkste taken en verantwoordelijkheden:

- *Leidinggeven aan het team*
  De locatiemanager stuurt het team van pedagogisch medewerkers aan, biedt ondersteuning waar nodig en zorgt voor een goede werksfeer en teamdynamiek.
- Werkbegeleiding en ontwikkelgesprekken
  Medewerkers ontvangen werkbegeleiding via individuele gesprekken, teamoverleggen en het jaarlijkse beoordelingsgesprek. Hierin is aandacht voor professionele ontwikkeling, functioneren en samenwerking.
- *Pedagogische verantwoordelijkheid*
  De locatiemanager bewaakt samen met de pedagogisch coach en beleidsmedewerker de uitvoering van het pedagogisch beleid op de groep. Bij vragen of zorgen over kinderen wordt samengewerkt met het CJG voor passende ondersteuning.
- Organisatie en planning
  Zorgt voor een efficiënte personeelsplanning, bezetting en een goede organisatie van de dagelijkse gang van zaken op de locatie.
- Kwaliteit en veiligheid
  De locatiemanager houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving, het pedagogisch werkplan en het waarborgen van een veilige en stimulerende omgeving voor kinderen en medewerkers.
- Contact met ouders en externe partners
  Is aanspreekpunt voor ouders en onderhoudt contact met externe organisaties wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld in geval van zorgvragen of samenwerking rond kindontwikkeling.

Rol van de Pedagogisch Coach en Pedagogisch Beleidsmedewerker

Sinds 1 januari 2019 is het wettelijk verplicht dat kinderopvangorganisaties beschikken over zowel een pedagogisch coach als een pedagogisch beleidsmedewerker. Binnen Het KleurPaleis zijn op dit twee gescheiden functies, elk met een eigen focus en verantwoordelijkheid.

Pedagogisch Beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker houdt zich bezig met de ontwikkeling, vertaling en borging van het pedagogisch beleid binnen de organisatie.

Belangrijkste taken:

- Vertalen van het pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methodieken en werkwijzen;
- Leveren van een actieve bijdrage aan de implementatie van het beleid op de locaties;
- Signaleren van ontwikkelingen in de kinderopvangsector en deze vertalen naar aanpassingen in het beleid;
- Bewaken van de pedagogische kwaliteit door knelpunten en verbeterpunten binnen het beleid in kaart te brengen;
- Samenwerken met de locatiemanagers en pedagogisch coach ter ondersteuning van een optimale pedagogische omgeving.

Pedagogisch Coach

De pedagogisch coach is verantwoordelijk voor het begeleiden en ondersteunen van pedagogisch medewerkers in hun dagelijkse praktijk.

Belangrijkste taken:

- Fungeren als schakel tussen beleid en uitvoering;

- Observeren en analyseren van pedagogisch handelen op de groep;
- Begeleiden van medewerkers bij het signaleren van knelpunten in hun werk of ontwikkeling;
- Gezamenlijk bepalen van coachingsbehoeften en opstellen van een coachingsplan;
- Individuele of teamgerichte coaching bieden om de kwaliteit van interactie, communicatie en pedagogisch handelen te versterken.

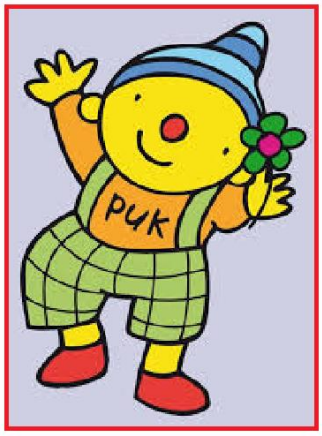
4.VVE

4.1 Waar staat VVE voor?

VVE betekent Voor- en Vroegschoolse Educatie. Het is een speciaal programma om jonge kinderen van 2 tot 6 jaar te helpen zich goed te ontwikkelen.
Het doel van VVE is om te zorgen dat kinderen die misschien een achterstand hebben, weer goed mee kunnen komen. Dit gebeurt door kinderen spelenderwijs te laten leren.

- Voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar gebeurt dit op de dagopvang. Dit noemen we voorschoolse educatie.
- Voor kinderen van 4 tot 6 jaar gebeurt dit op school, in groep 1 en 2. Dit noemen we vroegschoolse educatie.

Omdat we in de kinderopvang vooral met jonge kinderen werken, gebruiken we meestal de term VE, wat staat voor Voorschoolse Educatie. In dit document spreken we daarom over het VE-aanbod.

Wij gebruiken bij Het KleurPaleis het VVE-programma Uk & Puk. Dit programma ondersteunt de taal-, reken- en motorische ontwikkeling van kinderen.
We hebben voor Uk & Puk gekozen omdat het kinderen spelenderwijs stimuleert en motiveert om te leren. Het programma is speciaal afgestemd op de behoeften van peuters.
Een groot voordeel van VVE is dat het op elk moment van de dag kan worden ingezet, bijvoorbeeld tijdens een activiteit. Dit kan zowel individueel als in een groep plaatsvinden.

Uk en Puk

Uk en Puk is een compleet programma dat zich richt op de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Hierbij staat de taalontwikkeling centraal: spreken, luisteren en het vergroten van de woordenschat. Door activiteiten aan te bieden in begrijpelijke taal en in betekenisvolle situaties, begrijpen kinderen beter wat er gebeurt en leren ze effectiever.
Het programma werkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van jonge kinderen. Deze thema's zijn verdeeld in drie leeftijdsgroepen:

- 0 tot 1,5 jaar
- 1,5 tot 2,5 jaar
- 2,5 tot 4 jaar

Voor elke groep zijn passende, aansprekende activiteiten ontwikkeld. De kinderen worden op een speelse manier uitgedaagd zich te ontwikkelen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van Puk, het vriendje van de kinderen. Puk helpt kinderen op een laagdrempelige manier nieuwe vaardigheden te proberen en nieuwe dingen te ontdekken. Hij biedt troost, houvast en veiligheid.
Als er op de groep met een Uk en Puk-thema wordt gewerkt, is Puk de hele dag aanwezig. Hij doet mee aan de activiteiten, knuffelt en speelt met de kinderen.

De thema's van Uk en Puk:

1. Welkom in onze groep!
2. Puk in het verkeer
3. Samen feestvieren
4. Groeien en bloeien
5. Kijk mij eens!
6. Kom bij mij thuis
7. Smakelijk eten
8. Puk helpt op de boerderij
9. We gaan op avontuur
10. Fit met Puk

Wanneer er gewerkt wordt met een thema vanuit Uk en Puk, wordt dit samen met de kinderen geïntroduceerd. Na ongeveer vier weken wordt het thema ook gezamenlijk afgesloten.

Daarnaast worden ouders en verzorgers actief gestimuleerd om thuis samen met hun kind aandacht te besteden aan het thema. Zo wordt de ontwikkeling van het kind zowel op de opvang als thuis ondersteund.

Vormgeven van thema's op de groep

Wanneer er gewerkt wordt met een thema, wordt dit doorgevoerd in de groep en zichtbaar gemaakt voor zowel kinderen als ouders. Dit gebeurt via themagerichte activiteiten, het dagprogramma en de inrichting van de groep. Hierbij wordt gelet op de volgende onderdelen:

- Binnen- en buitenactiviteiten: activiteiten worden zowel binnen als buiten afgestemd op het thema.
- Spelmateriaal: het materiaal sluit aan bij het thema en stimuleert de ontwikkeling.
- Dagprogramma: er is een goede balans tussen thematische activiteiten en vrij spel.

Aandachtspunten voor pedagogisch medewerkers:

- In spelen op actuele gebeurtenissen en situaties van de dag.
- Volg kinderen actief tijdens hun spel, herken hun interesses en ontwikkelcompetenties.
- Sluit aan bij het spel van het kind en verrijk het spel om ontwikkelkansen te benutten.
- Formuleer en evalueer ontwikkelingsdoelen/gebieden voor ieder kind.
- Houd de voortgang bij. Deze gegevens worden later geregistreerd in het ontwikkelingsprogramma KIJK.

Visie op het VE-aanbod

Ieder kind heeft van nature de drang zich te ontwikkelen. Hierbij volgt elk kind zijn eigen ontwikkelingslijn en doet dit in zijn eigen tempo. Om deze ontwikkeling goed te begeleiden, is het belangrijk dat het kind gestimuleerd en gemotiveerd wordt. Pedagogisch medewerkers zoeken daarbij continu de juiste balans in de begeleiding die het kind nodig heeft.
Vanuit de overheid, in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid, is vastgelegd dat het doel van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is om kinderen al op jonge leeftijd zodanig te ondersteunen dat zij zonder of met een minimale achterstand aan de basisschool kunnen beginnen. Om aan deze eisen te voldoen, werkt Het KleurPaleis met een dagprogramma waarin de ontwikkeling van kinderen dagelijks centraal staat. Kinderen worden vanaf jonge leeftijd vertrouwd gemaakt met de werkwijze en het aanbod binnen Het KleurPaleis. Op de jongste groepen wordt een start gemaakt met VE via de Uk & Puk-methode. Een belangrijk voordeel hiervan is dat jonge kinderen al vroeg met deze methode in aanraking komen en deze gedurende hun eerste vier levensjaren op verschillende manieren aangeboden krijgen.

De herhaling en diversiteit in activiteiten zorgen voor herkenning en betrokkenheid, waarbij het kind wordt uitgedaagd en gevolgd in zijn individuele ontwikkelingslijn. Binnen de peutergroepen werken kinderen regelmatig in kleine groepjes of individueel met een pedagogisch medewerker aan een specifiek doel. Deze groepjes worden ingedeeld op basis van het ontwikkelingsniveau, waarbij voor elk groepje een duidelijk, laagdrempelig groepsdoel is opgesteld. Voorbeelden hiervan zijn: “Ik leer bouwen met bouwmateriaal” of “Ik leer drie nieuwe woorden zeggen.” De kinderen doen samen met de medewerker gerichte activiteiten om aan het doel te werken. Per thema worden nieuwe doelen vastgesteld en wordt het ontwikkelingsproces verder gestimuleerd. Pedagogisch medewerkers bieden dagelijks passende activiteiten aan die afgestemd zijn op het individuele kind, de groep en de subgroepjes. Ze volgen de ontwikkeling nauwgezet door middel van dagelijkse rapportages, observaties en verslaglegging in het digitale systeem KIJK. Kinderen met een ontwikkelingsachterstand krijgen extra ondersteuning om eventuele achterstanden te verminderen of zelfs helemaal in te halen vóór de start van het basisonderwijs.

4.2 Waarom een VVE programma?

Een vroege aanpak van mogelijke achterstanden in de taal- en rekenontwikkeling helpt kinderen om een goede start te maken op de basisschool. Door op jonge leeftijd te stimuleren en te ondersteunen, kunnen ontwikkelingsachterstanden voorkomen of verminderd worden.
Daarnaast speelt het betrekken van ouders een belangrijke rol. Een VVE-programma stimuleert de ouderbetrokkenheid door ouders actief te betrekken bij de thema’s en activiteiten die hun kinderen op de opvang volgen. Dit versterkt de ontwikkeling van het kind, omdat leren niet alleen op de opvang plaatsvindt, maar ook thuis wordt voortgezet. Hierdoor ontstaat een krachtige samenwerking tussen kinderopvang en ouders, wat het ontwikkelingsproces positief beïnvloedt.

5. Observatie methode KIJK!

Bij Het KleurPaleis vinden wij het belangrijk om de ontwikkeling van ieder kind zorgvuldig te volgen en actief te stimuleren. Hiervoor gebruiken wij het observatie-instrument KIJK! – een praktisch en gebruiksvriendelijk hulpmiddel dat ons ondersteunt bij het observeren, registreren en analyseren van de ontwikkeling van jonge kinderen.

Wat is KIJK!?
KIJK! is gebaseerd op ontwikkelingslijnen en helpt ons gericht te kijken naar het gedrag, de vaardigheden en het ontwikkelingsniveau van het kind. We observeren (dagelijks) tijdens het spelen, eten, praten, knutselen en in de omgang met andere kinderen. Zo verzamelen we op een natuurlijke manier waardevolle informatie over de sociaal-emotionele, motorische, cognitieve en taalontwikkeling van het kind.

Waarom gebruiken wij KIJK!?
KIJK! sluit perfect aan bij onze visie: elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Door goed te observeren en informatie gestructureerd vast te leggen, kunnen wij:

- beter inspelen op de behoeften van het kind;
- passende activiteiten en materialen aanbieden;
- eventuele ontwikkelingsvoorsprongen of -achterstanden vroegtijdig signaleren;
- het aanbod binnen de groep afstemmen op de ontwikkelingsfase van het kind.

Hoe werkt het in de praktijk?
Stel, wij horen uw kind zeggen: “mij auto.” Dat lijkt misschien een klein moment, maar wij weten dan: dit is een belangrijke mijlpaal – uw kind begint nu tweewoordzinnen te gebruiken. Zulke observaties zijn waardevol en worden zorgvuldig genoteerd in het beveiligde digitale systeem van KIJK!.

Transparantie en samenwerking met ouders
De observaties die wij doen, delen wij graag met u. Wanneer u uw kind komt ophalen, vertellen wij over wat wij die dag hebben gezien. Ook tijdens oudergesprekken (10-minutengesprekken) komt de informatie uit KIJK! terug, zodat we samen kunnen kijken naar de ontwikkeling en groeimogelijkheden van uw kind.

Met behulp van KIJK! zorgen we ervoor dat ons pedagogisch aanbod – van activiteiten tot spelmateriaal – aansluit bij wat uw kind nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Zo creëren we een rijke en stimulerende omgeving waarin ieder kind wordt gezien, gehoord en uitgedaagd.

De gegevens uit KIJK worden gebruikt om te rapporteren aan ouders en om samen met hen het ontwikkelingsproces te bespreken. Zo draagt KIJK bij aan een goede samenwerking tussen kinderopvang en ouders, gericht op het beste resultaat voor het kind.

6. De groepen

6.1 De groepen met het maximaal aantal kinderen

Naam en kleur van de groep	Gele Girafjes	Groene Krokodil	Rode Flamingo	Blauwe Olifant	Paarse Panter	Oranje Leeuw	Bruine Beer
Groepssamenstelling	0-2 jaar	2-4 jaar	0-4 jaar	2-4 jaar	4-13	4-13	4-13
Groepseigenschap	horizontaal	horizontaal	verticaal	horizontaal	verticaal	verticaal	verticaal
Maximale bezetting	14	16	16	16	12	20	12

6.2 Werken met vaste pedagogisch medewerkers

Binnen Het KleurPaleis hechten we veel waarde aan continuïteit en stabiliteit op de groepen. Daarom werken we met vaste pedagogisch medewerkers op alle groepen. Dit draagt bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen: zij zien vertrouwde gezichten, wat een gevoel van rust en geborgenheid geeft.

Wanneer een medewerker afwezig is (denk aan vakanties, verlof, ziekte), maken we gebruik van vaste invalkrachten die al bekend zijn bij de kinderen en de werkwijze van de locatie kennen. Ook stagiaires worden, indien mogelijk, voor een langere periode aan een vaste groep gekoppeld. Door te kiezen voor langdurige stageplekken zorgen we ervoor dat ook zij een vertrouwd gezicht worden binnen de groep. Op deze manier streven we ernaar om voor ieder kind een veilige, vertrouwde en voorspelbare omgeving te creëren, waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

6.2.1 Werken met open deuren-beleid op het KDV

Een kind kan zich pas optimaal ontwikkelen als het zich veilig en geborgen voelt. Daarom hechten wij binnen Het KleurPaleis veel waarde aan structuur, continuïteit en voorspelbaarheid. De stamgroep vormt hierbij altijd het uitgangspunt en biedt kinderen een vaste, vertrouwde basis. Binnen deze stamgroep hanteren we een duidelijk dagritme dat houvast en veiligheid biedt.

Tegelijkertijd werken we op het kinderdagverblijf met een open deuren-beleid. Dit betekent dat kinderen op bepaalde momenten van de dag de mogelijkheid krijgen om buiten hun stamgroep te spelen en ontdekken. Concreet bieden we deze ruimte tweemaal daags aan:

- Ochtend: van 08:00 tot 09:00 uur
- Middag: van 17:30 tot 18:30 uur

Tijdens deze momenten kunnen kinderen vrij spelen op beide groepen – bijvoorbeeld de rode en de groene groep. Dit vergroot hun speelruimte, keuzemogelijkheden en het aanbod aan activiteiten. Bovendien ontstaan er nieuwe sociale contacten doordat kinderen ook spelen met leeftijdsgenootjes van de andere groep. Een belangrijk voordeel van het open deuren-beleid is dat kinderen vertrouwd raken met meerdere pedagogisch medewerkers en dat medewerkers alle kinderen van beide groepen goed leren kennen. Dit versterkt de continuïteit in de begeleiding en draagt bij aan een veilige, rijke speel- en leeromgeving.

Uiteraard blijven de pedagogisch medewerkers altijd goed op de hoogte van de samenstelling van de groepen. Ze houden de presentielijsten zorgvuldig bij en zorgen voor een heldere en persoonlijke

overdracht naar ouders aan het einde van de dag, zodat zij weten hoe hun kind de dag heeft beleefd – ongeacht op welke groep het gespeeld heeft.

6.2.3 Emotionele veiligheid op de groep

Binnen Het KleurPaleis vormt emotionele veiligheid de basis van ons pedagogisch handelen. Elk kind heeft recht op een liefdevolle benadering, waarin het zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. Pas als een kind zich veilig voelt, ontstaat er ruimte voor spel, ontwikkeling en leren.
Kinderen ontwikkelen hun eigenwaarde en zelfvertrouwen wanneer zij ervaren dat ze ertoe doen. Door hen te benaderen met oprechte aandacht, respect en positieve bevestiging, helpen we hen op te groeien tot sterke, veerkrachtige individuen.
Wat doet de pedagogisch medewerker om dit te bevorderen?
Onze pedagogisch medewerkers zetten zich dagelijks in om een veilige en warme groepssfeer te creëren. Zij doen dit door:

- Gelijkwaardige behandeling: Alle kinderen worden eerlijk en met respect benaderd, zonder voorkeur of uitsluiting.
- Positieve benadering: De pedagogisch medewerker spreekt kinderen op een vriendelijke, opbouwende manier aan en benadrukt positief gedrag.
- Aandacht voor signalen: De medewerker observeert het gedrag van kinderen zorgvuldig en speelt in op hun individuele behoeften, stemming en ontwikkeling.
- Ruimte voor emoties: Kinderen krijgen de ruimte om hun gevoelens te uiten. De pedagogisch medewerker benoemt en erkent emoties en helpt het kind ermee om te gaan.

Door op deze manier te werken, bieden we elk kind een veilige basis waarin het zichzelf mag zijn en zich in zijn eigen tempo mag ontwikkelen. De emotionele veiligheid die zo ontstaat, vormt het fundament voor plezier, vertrouwen en groei.

6.2.4 Slaap- en rustmoment

Voldoende rust is essentieel voor het welzijn en de ontwikkeling van jonge kinderen. Bij Het KleurPaleis hechten we veel waarde aan het creëren van rustmomenten, met name voor baby's en dreumesen (tot 18 maanden). Zij hebben behoefte aan slaap die aansluit op hun individuele ritme. De slaapruimte grenst direct aan de groepsruimte en is ingericht als een veilige en rustgevende omgeving. Ieder kind heeft een (eigen) bedje, wat zorgt voor herkenning en geborgenheid.

Om de veiligheid en het welzijn te waarborgen:

- Wordt de slaapruimte gecontroleerd door een pedagogisch medewerker;
- Maken we gebruik van babyfoons en/of cameratoezicht.

Baby's en dreumesen mogen slapen wanneer zij daar behoefte aan hebben. Door hun slaap en rustmomenten af te stemmen op hun eigen behoeften, ondersteunen we hun fysieke, emotionele en cognitieve ontwikkeling optimaal.

Kinderen ouder dan 18 maanden slapen – indien daar behoefte aan is – tijdens de opvanguren. Ook voor hen creëren we momenten van rust. Na bijvoorbeeld de lunch of een (intensieve) activiteit vindt er een rustmoment plaats in de slaapkamer.
De pedagogisch medewerker zorgt voor een rustige en ontspannen sfeer, waarin zij:

- zelfstandig kunnen spelen;
- boekjes kunnen lezen;
- kunnen deelnemen aan een rustige activiteit in een klein groepje.

Dit rustmoment helpt kinderen om te ontprikkelen en in balans te blijven, zodat zij daarna met hernieuwde energie verder kunnen spelen, leren en ontdekken. Op deze manier zorgen wij voor een gezonde balans tussen activiteit en rust, afgestemd op de leeftijd en ontwikkelingsfase van ieder kind

6.2.5 Verantwoord gebruik van de wipper

Binnen Het KleurPaleis maken wij bewust en verantwoord gebruik van wippers op de groepen. Een wipper kan voor jonge kinderen een comfortabele en veilige plek zijn om tot rust te komen. De wipper is een hulpmiddel dat ondersteunend werkt, maar nooit een vervanging is van vrij bewegen of interactie met de omgeving.

Wij hanteren hierbij de volgende pedagogische uitgangspunten:

- **Beperkte duur:** Baby's en dreumesen mogen maximaal één uur aaneengesloten in een wipper liggen. Dit voorkomt overbelasting en draagt bij aan een gezonde motorische ontwikkeling. Vrije beweging is essentieel voor het versterken van de spieren en het ontwikkelen van motorische vaardigheden.
- **Ondersteuning bij spijsvertering:** Na een maaltijd of flesje kunnen baby's en dreumesen in de wipper tot rust komen. De licht hellende positie ondersteunt de spijsvertering en kan helpen om spugen te verminderen.
- **Geleidelijke overgang naar slaapruimte:** Voor sommige baby's en dreumesen vinden het spannend om in de slaapkamer te slapen of hebben moeite met in slaap komen. In deze gevallen bieden we de baby's en dreumesen eerst rust (het sussen/in slaap brengen) en geborgenheid op de groep voordat zij naar de slaapruimte worden overgelegd. Dit draagt bij aan een veilige hechting en helpt kinderen om vertrouwen te krijgen in hun nieuwe omgeving.
- **Ondersteuning bij de wenperiode:** Nieuwe baby's en dreumesen kunnen in de wenperiode onrustig of huilerig zijn, omdat ze nog moeten wennen aan de omgeving en nieuwe gezichten. De wipper kan in deze fase een vertrouwde en veilige plek bieden, wat helpt bij de overgang en de opbouw van een hechtingsrelatie met de pedagogisch medewerkers.

Door deze pedagogische werkwijze zorgen we ervoor dat wippers een ondersteunende rol hebben binnen de dagopvang, zonder dat zij de natuurlijke bewegingsvrijheid en ontwikkeling van het kind belemmeren. Wij waarborgen hiermee een veilige, respectvolle en ontwikkelingsgerichte omgeving waarin kinderen zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen.

6.3 De BSO Paarse Panter, Oranje Leeuw en Bruine Beer

Binnen de buitenschoolse opvang (BSO) van Het KleurPaleis werken we met herkenbare basisgroepen. Elk kind is ingedeeld in een vaste basisgroep, met vaste pedagogisch medewerkers. Dit zorgt voor continuïteit, structuur en emotionele veiligheid — belangrijke voorwaarden voor het welzijn van het kind.

De basisgroepen binnen de BSO zijn:

- De Paarse Panter
- De Oranje Leeuw
- De Bruine Beer

Elke basisgroep is gekoppeld aan een eigen groepsruimte en wordt gekenmerkt door een specifieke kleur en afbeelding wat herkenbaarheid en een gevoel van eigen plek versterkt voor de kinderen.

Wat houdt een basisgroep in?

- Kinderen hebben vaste pedagogisch medewerkers die hun ontwikkeling en welbevinden volgen (mentorschap).
- Er is aandacht voor het opbouwen van vertrouwen en een hechte band tussen kind en begeleider.
- Binnen de groep worden dagritmes gehanteerd, zoals gezamenlijke eet- en drinkmomenten, rustmomenten en thematische activiteiten.
- De basisgroep biedt houvast en structuur, terwijl er ook voldoende ruimte is voor vrij spel en eigen keuzes binnen het programma.

Door met herkenbare basisgroepen te werken, creëren we een vertrouwde omgeving waarin kinderen zich veilig, gezien en gestimuleerd voelen in hun ontwikkeling.

Het dagelijkse programma in de basisgroep biedt kinderen een aantal vaste elementen, zoals de gezamenlijke eet- en drinkmomenten.

Voorbeeld: Dagprogramma BSO op schooldagen **maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag**
Binnenkomen 15.15-15.30 uur* Drinken en voorbereiden voor het warm eten 15.30-16.00 uur Gezamenlijke aan tafel om te eten 16.00-16.45 uur Vrij spelen en activiteiten 16.30-17.15 uur 17.30-18.30 uur ophaalmoment *Tijdsduur is afhankelijk van einde schooltijd. Kinderen gaan evt eerder vrij spelen. *Het dagprogramma kan verschillen.

Voorbeeld: Dagprogramma BSO op schooldagen voor woensdagen
Binnenkomen 12.30-13.00 uur* Drinken en voorbereiden voor de lunch 13.15-14.00 uur Vrij spelen en activiteiten of naar buiten 14.15-15.45 uur Voorbereiden voor het warm eten 15.45-16.00 uur Gezamenlijke aan tafel om te eten 16.00-16.45 uur Vrij spelen en activiteiten 16.45-17.00 uur 17.30-18.30 uur ophaalmoment *Tijdsduur is afhankelijk van einde schooltijd. Kinderen gaan evt eerder vrij spelen. *Het dagprogramma kan verschillen.

Voorbeeld BSO vakantieweken
07.30-9.00 uur Binnenkomen
9.30-10.00 uur Drinken en fruit eten
10.15-11.30 uur Vrij spelen en activiteiten
11.30-12.30 uur Lunch
12.45-14.30 uur Buitenspelen of een uitje kan een hele dag duren
14.30-15.00 uur Drinken en cracker eten
15.00-16.00 uur Vrij spelen en/of activiteiten
16.00-16.45 uur Warm eten bij een uitje eten de kinderen daar.
16.45-17.00 uur Ontspanningsmoment/vrij spelen
17.00-18.00 uur Ophalen
*Het dagprogramma kan verschillen.

6.3.1 Indeling en werkwijze binnen de basisgroepen

Binnen de BSO van Het KleurPaleis zijn de kinderen ingedeeld in drie basisgroepen:
In deze basisgroepen spelen en ontwikkelen kinderen van 4 tot en met 13 jaar samen. Door deze gemengde leeftijdsgroepen ontstaat er een natuurlijke sociale dynamiek waarin kinderen van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen helpen. De vaste pedagogisch medewerkers van elke groep zorgen voor structuur, veiligheid en begeleiding op maat.

Werken met subgroepen
Gedurende de dag wordt er regelmatig gewerkt met subgroepen. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens georganiseerde activiteiten of workshops. De subgroepen worden samengesteld op basis van interesse, ontwikkelingsniveau of leeftijd. Kinderen mogen zelf kiezen aan welke activiteit of subgroep ze willen deelnemen. Dit stimuleert hun zelfstandigheid en betrokkenheid.
Als een kind merkt dat een activiteit te weinig uitdaging biedt, wordt in overleg gekeken naar een alternatieve activiteit die beter aansluit bij de behoefte van het kind. Op deze manier zorgen we voor een passend en gevarieerd dagelijks activiteitenaanbod, afgestemd op het kind.

Aandacht voor oudere kinderen
Voor de oudere kinderen (vanaf 7 jaar) is er extra ruimte voor eigen inbreng in het activiteitenaanbod. Zij mogen meedenken over de invulling van het programma, wat hun gevoel van verantwoordelijkheid en betrokkenheid vergroot.
Daarnaast is er voor de oudere kinderen de mogelijkheid om zich in alle rust terug te trekken om huiswerk te maken. Dit is een vrije keuze en niet verplicht. De pedagogisch medewerkers bieden hierbij ondersteuning wanneer gewenst.

Bereikbaarheid van de buitenspeelplaats bij de BSO
De buitenspeelplaats van de BSO is uitsluitend bereikbaar via de keuken. Wanneer de kinderen naar buiten gaan, gebeurt dit altijd onder toezicht van pedagogisch medewerkers. Indien nodig wordt dit toezicht ondersteund door de hoofd van de facilitaire dienst, zodat alle kinderen veilig en op gecontroleerde wijze naar de buitenspeelplaats worden begeleid. Dit toezicht waarborgt de fysieke veiligheid van de kinderen.
Er is bewust gekozen voor deze route, zodat de rust binnen de groepsruimten niet wordt verstoord. Hiermee wordt de emotionele veiligheid van de kinderen die binnen verblijven gewaarborgd. Deze werkwijze sluit aan bij onze visie op kindveiligheid en pedagogische rust, en draagt bij aan een prettig en veilig klimaat binnen de opvang.

Normen en waarden op de BSO – Het KleurPaleis

Binnen Het KleurPaleis hechten we veel waarde aan het overdragen van normen en waarden aan kinderen. De buitenschoolse opvang vormt een bredere samenleving dan alleen het gezin of de school. Kinderen komen hier in aanraking met verschillende aspecten van cultuur en leren omgaan met diverse gewoonten, meningen en gedragsvormen. Deze groepsomgeving biedt unieke kansen voor socialisatie en cultuuroverdracht. Het is een plek waar kinderen zich stap voor stap de normen, waarden en omgangsvormen van de samenleving eigen kunnen maken.

Pedagogisch medewerkers vervullen binnen dit proces een essentiële voorbeeldfunctie. Door hun gedrag, manier van communiceren en reacties op situaties laten zij kinderen zien wat acceptabel en gewenst gedrag is. Kinderen spiegelen zich aan volwassenen en nemen hun gedrag vaak over in hun eigen omgang met andere kinderen en volwassenen. Daarom is het van groot belang dat medewerkers zich bewust zijn van hun rol in de morele ontwikkeling van het kind. Zij leren kinderen grenzen te herkennen en te respecteren, en maken duidelijk dat het niet het kind is dat wordt afgewezen, maar het gedrag dat besproken of gecorrigeerd wordt.

Normen en waarden vertalen zich in de dagelijkse praktijk in basale omgangsvormen, die samen met de kinderen worden besproken en afgesproken. Voorbeelden hiervan zijn het elkaar aanspreken met de naam, op je beurt wachten, of het wassen van de handen voor het eten en na een toiletbezoek. Als een kind zich niet aan deze afspraken houdt, hanteren wij een vaste aanpakvolgorde. Eerst wordt de afspraak herhaald, vervolgens krijgt het kind inzicht in de overtreding, en ten slotte wordt het vervolg besproken of, indien nodig, voorgeschreven. Deze structuur helpt om gedrag bespreekbaar te maken, zowel op individueel niveau als tijdens groepsmomenten of werkoverleggen. In de groep hangen de gemaakte afspraken zichtbaar op een zelfgemaakte poster, zodat kinderen steeds herinnerd worden aan wat zij samen hebben afgesproken.

Taal speelt een belangrijke rol in de overdracht van normen en waarden. Binnen Het KleurPaleis hanteren wij de Nederlandse taal als voertaal in de communicatie met kinderen. Door actief de dialoog aan te gaan, kunnen pedagogisch medewerkers situaties benoemen, gevoelens verwoorden en betekenis geven aan gebeurtenissen. Wanneer kinderen samen iets spannends, verdrietigs of juist leuks meemaken, helpt het praten hierover hen om de sociale interacties te begrijpen en er betekenis aan te geven. Zo wordt het abstracte begrip ‘normen en waarden’ concreet en inzichtelijk gemaakt voor kinderen.

In onze pedagogische aanpak benadrukken wij het belang van solidariteit. Afspraken die stimuleren dat kinderen rekening houden met elkaar dragen bij aan een positief groepsgevoel. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om ook onderling elkaar op een respectvolle manier aan te spreken op gedrag en zo samen een veilige en sociale groep te vormen waarin ruimte is voor verschil én verbondenheid. Net als in iedere andere groep, kunnen ook BSO-groepen een bron zijn van verrijking. In het bijzonder bieden de vakantieweken, met hun thematische invulling, een uitstekende gelegenheid om spelenderwijs aandacht te besteden aan waarden zoals samenwerking, respect en verantwoordelijkheid.

Door deze werkwijze creëren wij een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, zich kunnen ontwikkelen tot sociale en verantwoordelijke individuen, en waarin de fundamenten worden gelegd voor actief burgerschap.

6.5 Het verlaten van de groep

Onder specifieke omstandigheden is het toegestaan dat een kind de groep verlaat. Dit gebeurt altijd in overleg met de betrokken pedagogisch medewerkers en, indien van toepassing, met de ouders. Het verlaten van de groep vindt nooit plaats zonder toestemming of zonder dat er toezicht is geregeld.

Er zijn verschillende situaties waarin het tijdelijk verlaten van de groep toelaatbaar is. Dit kan bijvoorbeeld tijdens overkoepelende activiteiten die plaatsvinden binnen of buiten de locatie. Enkele voorbeelden van dergelijke situaties zijn:

- Uitstapjes binnen de eigen buitenruimte van de opvang.
- Bezoeken aan nabijgelegen speelplekken, zoals een speeltuin in de buurt.
- Bij bijzondere omstandigheden rondom de groepsbezetting, mits dit verantwoord wordt geacht door het team.
- Deelname aan gezamenlijke activiteiten op het kinderdagverblijf, zoals een poppenkastvoorstelling, een bezoek van een verhalenverteller of een muzikale activiteit.
- Wanneer een kind extra uitdaging nodig heeft in zijn of haar ontwikkeling, en dit tijdelijk buiten de groep kan worden aangeboden.
- Bakactiviteit in de grote keuken

In alle gevallen wordt zorgvuldig afgewogen of het verantwoord is dat het kind (tijdelijk) buiten de directe groepsruimte verblijft, waarbij veiligheid, toezicht en ontwikkelingskansen centraal staan.

6.6 Extra dag(deel) opvang

Bij Het KleurPaleis bestaat de mogelijkheid om incidenteel een extra dag of dagdeel af te nemen buiten de reguliere contracturen. Deze extra opvang kan worden aangeboden, mits het maximaal aantal toegestane kinderen per groep niet wordt overschreden. In principe vindt de extra opvang plaats binnen de eigen stamgroep van het kind. Indien dit om organisatorische redenen niet mogelijk is, wordt hierover vooraf met de ouders overlegd en wordt de afwijking schriftelijk vastgelegd.

Onder incidentele opvang verstaat Het KleurPaleis opvang die nodig is vanwege onverwachte, urgente situaties waarbij ouders niet in staat zijn om vooraf opvang te regelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Het plotseling overlijden van een dierbare;
- Een onverwachte ziekenhuisopname van een gezins- of familielid;
- Andere onvoorziene omstandigheden waarop ouders redelijkerwijs niet konden anticiperen.

Wanneer ouders een extra dag of dagdeel wensen af te nemen voor planbare afspraken, dan dient dit minimaal twee weken van tevoren kenbaar te worden gemaakt bij de leidinggevende (alleen via de e-mail) of bij de vaste pedagogisch medewerker van de groep. Deze termijn is noodzakelijk om tijdig te kunnen inspelen op de personele planning.

Onder afspraken verstaan wij onder andere, bijvoorbeeld:

- Deelname aan tentamens, examens, toetsen of cursussen vanuit studie of opleiding;
- Medische afspraken, bijvoorbeeld bij een huisarts, tandarts of specialist;
- Andere vooraf bekende situaties waarbij het kind niet op de gebruikelijke dagen kan worden opgevangen.

Door duidelijkheid te scheppen over deze afspraken en tijdige communicatie te waarborgen, zorgen we samen voor een veilige, stabiele en professionele opvangomgeving.

7 Kwaliteitsbewaking

7.1 Speelmateriaal

Bij Het KleurPaleis hanteren wij een bewust en doordacht speelgoedbeleid. Speelmateriaal speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen en draagt bij aan hun spelplezier, creativiteit en leerproces. Daarom selecteren wij ons speelgoed zorgvuldig op basis van meerdere pedagogische en praktische criteria.

Allereerst letten we erop dat het aanbod passend is voor alle leeftijden binnen onze opvang. Veiligheid staat daarbij voorop: het speelgoed moet vrij zijn van schadelijke stoffen, geen scherpe randen of losse onderdelen bevatten, en voorzien zijn van een erkend keurmerk dat de veiligheid garandeert. Ook duurzaamheid is een belangrijk aspect. Het speelgoed moet stevig genoeg zijn om intensief gebruik te doorstaan, zodat het niet snel kapotgaat en meerdere kinderen er langdurig plezier van kunnen hebben.

Tot slot beoordelen we of het speelmateriaal een bijdrage levert aan de ontwikkeling van het kind. Goed speelgoed stimuleert verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals de motoriek, het probleemoplossend vermogen, sociale interactie, taal, zintuiglijke ervaring en het zelfvertrouwen.

Met dit beleid zorgen we voor een uitdagende, veilige en stimulerende speelomgeving waarin kinderen zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen.

7.2 Spelvormen

Een kind kan op verschillende manieren bezig zijn met het spelmateriaal. Zo worden de verschillende spelvormen onderscheiden tevens wordt het kind in zijn ontwikkeling gestimuleerd.

Spelvorm	ontwikkelingsstimulatie
Fantasiespel	Sociale- emotionele ontwikkeling
Bewegingsspel	Motorische ontwikkeling
Creatief spel	Cognitieve ontwikkeling
Zintuiglijk spel	Motorische -, cognitieve ontwikkeling
Sociaal interactiespel	Sociale- emotionele ontwikkeling
Constructiespel en bouwspel	Motorische -, cognitieve ontwikkeling
Onderzoeksspel	Motorische -, Sociale- emotionele ontwikkeling

7.3 Voeding

Bij Het KleurPaleis hechten we grote waarde aan gezonde, verantwoorde en gevarieerde voeding. Dagelijks wordt op locatie een verse maaltijd bereid door onze eigen kok, tevens hoofd van de facilitaire dienst. Bij het samenstellen van de maaltijden volgen wij de richtlijnen van het Nederlands Voedingscentrum.

Voeding vormt de basis voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Het is de brandstof die zij nodig hebben om te groeien, te spelen, te leren en zich fysiek en mentaal goed te voelen. Daarom zorgen wij ervoor dat de aangeboden voeding in balans is: gezond, gevarieerd, voedzaam en smakelijk.

Bij het aanbieden van voeding houden we altijd rekening met individuele behoeften en achtergronden van de kinderen. Denk hierbij aan voedselallergieën, medische diëten, religieuze overtuigingen, persoonlijke voorkeuren en voedingsadviezen van ouders of artsen. Om dit op een veilige en overzichtelijke manier te kunnen waarborgen, hanteren we binnen elke groep een allergieoverzicht, dat duidelijk zichtbaar is opgehangen. Zo is voor elke medewerker direct inzichtelijk welke kinderen aangepaste voeding nodig hebben.

Meer informatie over ons voedingsbeleid, waaronder richtlijnen voor traktaties en drinken, is te vinden in het document ‘Het Voedingsbeleid’, dat voor ouders en medewerkers beschikbaar is.

7.3.1 Gezonde kinderopvang

Hoe eerder kinderen gezond gedrag aanleren, hoe beter. Jong aangeleerd gedrag vormt de basis voor latere leefstijlkeuzes, en heeft dus een levenslange impact. De kinderopvang speelt hierin een essentiële rol. Het is een plek waar kinderen dagelijks komen, en waar zij – naast verzorging en spel – ook leren over gezond eten, voldoende bewegen en goed slapen. Binnen deze omgeving groeien kinderen op in een pedagogisch klimaat waarin warmte, geborgenheid én uitdaging centraal staan.
Pedagogisch medewerkers vervullen hierin een belangrijke voorbeeldrol. Door zelf gezonde keuzes te maken en deze zichtbaar uit te dragen, stimuleren zij kinderen om hetzelfde te doen. Gezonde voeding – zoals vastgelegd in ons voedingsbeleid – en voldoende beweging zijn hierbij twee pijlers die structureel worden aangeboden en ondersteund binnen de dagelijkse praktijk.
Maar Gezonde Kinderopvang gaat verder dan alleen voeding en beweging. Het omvat ook thema’s zoals slaap, hygiëne, mediaopvoeding, mentale weerbaarheid en sociale veiligheid. Daarom werkt Het KleurPaleis sinds 1 januari 2023 volgens de richtlijnen van het landelijke programma **Gezonde Kinderopvang.**

Als erkende Gezonde Kinderopvang-locatie:

- Zetten wij structureel in op gezondheid en welbevinden;
- Hebben wij één of meerdere medewerkers opgeleid tot Gezonde Kinderopvang-coach;
- Kiezen wij jaarlijks een of meerdere gezondheidsthema’s uit om binnen het team en met de kinderen aan te werken;
- Wordt het gezondheidsbeleid geborgd binnen ons pedagogisch beleid en teamoverleggen.

Op deze manier bouwen we samen aan een stevige basis voor een gezonde toekomst van ieder kind. Gezonde Kinderopvang is geen eenmalig project, maar een blijvend onderdeel van onze werkwijze.

Gezondheidsthema's in de kinderopvang:

- voeding
- voedselveiligheid
- bewegen
- groen
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- dagritme
- mediaopvoeding
- seksuele ontwikkeling
- hygiëne
- fysieke veiligheid
- bescherming tegen de zon
- rookvrije kinderopvang

Wat is Gezonde Kinderopvang?
Gezonde Kinderopvang is een landelijke aanpak die kinderopvangorganisaties ondersteunt om structureel en doelgericht te werken aan een gezonde leefstijl van kinderen van 0 tot 12 jaar. Want elk kind verdient een gezonde start in het leven. Door op jonge leeftijd gezond gedrag aan te leren, wordt de basis gelegd voor een vitale toekomst.

De aanpak richt zich niet alleen op voeding en beweging, maar ook op andere thema's zoals slaap, hygiëne, mediaopvoeding, weerbaarheid en sociale veiligheid. Gezonde Kinderopvang helpt organisaties om gezondheid een vaste plek te geven in hun beleid én dagelijkse praktijk. Daarnaast draagt het bij aan het vergroten van de deskundigheid van medewerkers op dit gebied.

Elke organisatie een eigen coach Gezonde Kinderopvang
Om de Gezonde Kinderopvang duurzaam te verankeren, werkt iedere deelnemende organisatie met één of meerdere opgeleide coaches. Deze coach is hét aanspreekpunt binnen de organisatie als het gaat om een gezonde leefstijl. De coach ondersteunt, motiveert en begeleidt collega's en zorgt ervoor dat gezondheidsbevordering op de agenda blijft staan, zowel in het pedagogisch beleid als in het dagelijks handelen op de groep.
Zij zetten zich actief in voor het bevorderen van een gezonde leefomgeving voor alle kinderen op de opvanglocaties. Door hun inzet worden thema's als gezond eten, voldoende beweging, rust en welzijn structureel onder de aandacht gebracht bij collega's én ouders.

Meerwaarde van Gezonde Kinderopvang

Een gezonde start is goud waard. Hoe eerder kinderen gezond gedrag aanleren, hoe groter de kans dat ze daar hun hele leven profijt van hebben. De kinderopvang biedt een unieke kans om jonge kinderen spelenderwijs vertrouwd te maken met een gezonde leefstijl.

Bij Het KleurPaleis geloven we in de kracht van preventie en samenwerking. Door structureel te werken aan Gezonde Kinderopvang, zorgen we niet alleen voor gezondere kinderen, maar ook voor sterke medewerkers, betrokken ouders én een toekomstbestendige organisatie.

Ontdek hieronder wat Gezonde Kinderopvang oplevert voor:

- Kinderen: een stevige basis voor een gezond en energiek leven
- De kinderopvangorganisatie: een duidelijke visie en verbinding met onderwijs
- Pedagogisch medewerkers: versterking van kennis, vaardigheden en werkplezier
- Ouders: praktische steun bij gezond opvoeden, samen met de opvang

Samen zorgen we voor een gezonde, veilige en stimulerende omgeving waarin elk kind kan groeien.

7.4 Gezondheid en veiligheidsbeleid

Gezondheid

Een gezonde omgeving is van groot belang voor zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers. Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte; het omvat fysieke, mentale en sociale welzijn. Er zijn veel factoren die de gezondheid van kinderen beïnvloeden, zoals frisse lucht, hygiëne, voeding, beweging en emotioneel welbevinden. Het creëren van een gezonde opvangomgeving gaat dan ook verder dan alleen het voorkomen van kinderziekten.

Daarom zet Het KleurPaleis actief in op gezondheidsbevordering, onder meer door:

- Het bieden van voldoende frisse lucht en ventilatie (mechanisch én natuurlijk)
- Dagelijks buitenspelen om weerstand en motoriek te versterken
- Een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig en emotioneel ondersteund voelen

Zo zorgen wij voor een omgeving waarin kinderen optimaal kunnen groeien, spelen en zich ontwikkelen — in een sfeer van gezondheid en veiligheid.

Ventilatiemeters

Binnen Het KleurPaleis maken wij gebruik van CO_2-gestuurde ventilatiesystemen om een gezond binnenklimaat te waarborgen. In aanvulling daarop zijn in de groepsruimtes ventilatiemeters (CO_2-meters) aanwezig die de luchtkwaliteit visueel inzichtelijk maken voor het team.

Om te voorkomen dat kinderen uit nieuwsgierigheid aan de meters komen, zijn deze:

- BSO: hoog geplaatst op wandkasten
- KDV aan de muur bevestigd
- buiten het bereik van kinderen, in overeenstemming met onze veiligheidsafspraken;
- zichtbaar voor pedagogisch medewerkers, zodat zij het CO_2-niveau op elk moment kunnen aflezen en indien nodig actie kunnen ondernemen (zoals spuiventilatie of verluchten via ramen/deuren).

Deze werkwijze garandeert zowel veilig gebruik van de apparatuur als effectieve monitoring van de luchtkwaliteit in de groepen.

7.4.2 Veiligheidsbeleid

Bij Het KleurPaleis staat een veilige omgeving voor zowel kinderen als pedagogisch medewerkers centraal. Tegelijkertijd streven wij naar een omgeving die kinderen uitdaagt en uitnodigt tot spel en ontwikkeling. Veiligheid en uitdaging gaan daarbij hand in hand.

Om veiligheidsrisico's tot een minimum te beperken, hanteren wij een zorgvuldig opgesteld veiligheidsbeleid, ondersteund door heldere protocollen.

Fysieke veiligheid op de locatie

Wij nemen diverse maatregelen om de veiligheid van onze locaties te borgen, waaronder:

- Toegangscontrole: De locaties zijn niet vrij toegankelijk. De in- en uitgangen zijn beveiligd met video-deurintercoms, zodat medewerkers zelf kunnen beoordelen wie toegang krijgt. We kiezen bewust niet voor automatische toegangssystemen, omdat we geloven in toezicht door mensen zelf.
- Toezicht in slaapkamers: Op de groepen is een beeldscherm aanwezig met livebeelden van de slaapruimte. Daarnaast is er een babyfoon ter beschikking. Pedagogisch medewerkers kunnen hierdoor snel reageren bij geluid of beweging.
- Vier-ogenbeleid: Er is altijd minimaal één andere volwassene in zicht of hoorafstand op de groep aanwezig. Zo staat de pedagogisch medewerker niet alleen met de kinderen.
- Brandveiligheid: De brandveiligheid wordt jaarlijks gecontroleerd door de plaatselijke brandweer. Blusmiddelen en vluchtroutes worden regelmatig geïnspecteerd.
- Kinderveilig interieur: Alle ruimtes zijn voorzien van:
    - Kast- en ladebeveiliging
    - Afgedekte en veilige stopcontacten
    - Gevaar- en gifvrij meubilair en speelgoed
- Schoon beleid voor binnenruimtes: Pedagogisch medewerkers dragen binnen alleen slippers, sokken, crocs of sloffen. Ouders en kinderen trekken de blauwe wegwerp overschoenen aan bij binnenkomst. Kinderen mogen ook hun eigen sloffen dragen op de groep.

Veiligheidsregels op de locatie

Bij Het KleurPaleis hanteren wij duidelijke en structurele veiligheidsregels om de fysieke veiligheid van kinderen en medewerkers te waarborgen. Veiligheid is een continue prioriteit binnen onze organisatie. Door regelmatige controles, vaste protocollen en heldere afspraken op de groepen zorgen we voor een veilige, overzichtelijke en verantwoorde omgeving.

Structurele veiligheidsmaatregelen

- Wekelijkse materiaalcontrole:

Pedagogisch medewerkers voeren wekelijks een controle uit op al het aanwezige speelmateriaal. Hierbij wordt gelet op schade, slijtage en gebruiksveiligheid. Onveilige of kapotte materialen worden direct verwijderd of vervangen.

- Slaapkamercontroles en babyfoon:

Tijdens slaapmomenten controleren pedagogisch medewerkers de slaapruimte. Daarnaast is er altijd een babyfoon actief, zodat zij ook op afstand alert kunnen reageren op geluiden of bewegingen. Deze dubbele controle biedt extra zekerheid en rust voor kinderen én medewerkers.

- Tweejaarlijkse risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E): Jaarlijks wordt er tweemaal een RI&E uitgevoerd gericht op veiligheid. Alle veiligheidsrisico's worden geïnventariseerd en per groep verwerkt.

Sociale veiligheid en ouderafspraken
Naast fysieke veiligheid vinden wij ook de sociale en emotionele veiligheid van kinderen van groot belang. Een kind dat zich veilig en vertrouwd voelt, ontwikkelt zich beter op sociaal en emotioneel vlak. Daarom hanteren wij duidelijke en strikte afspraken rondom het ophalen van kinderen:

- Kinderen worden uitsluitend meegegeven aan de ouder/verzorger.
- Indien hiervan wordt afgeweken, moet aan één van de volgende voorwaarden worden voldaan:
- De ouder heeft vooraf een ondertekend toestemmingsformulier ingevuld, waarop staat wie gemachtigd is om het kind op te halen.
- De ouder stuurt vooraf een e-mail naar kantoor@kleurpaleis.nl met de volledige gegevens van de persoon die het kind zal ophalen.

Zonder schriftelijke of digitale toestemming wordt het kind niet aan derden meegegeven. Met deze werkwijze waarborgen wij te allen tijde de veiligheid en het welzijn van het kind.

7.5 Vier-ogenbeleid

Het vier-ogenprincipe is wettelijk verplicht voor kinderdagverblijven en vormt een belangrijk onderdeel van ons veiligheidsbeleid. De wet stelt dat de houder van een kindercentrum de dagopvang zodanig organiseert, dat de beroepskracht (of beroepskracht in opleiding) zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Doel van het vier-ogenbeleid
Het vier-ogenbeleid heeft als doel een veilige, open en transparante werkomgeving te creëren voor zowel kinderen als pedagogisch medewerkers. Een omgeving waarin toezicht vanzelfsprekend is en waarin sprake is van wederzijdse verantwoordelijkheid en vertrouwen.
Uitgangspunten en richtlijnen

- De uitvoering van het vier-ogenprincipe is bij Het KleurPaleis pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar ingericht.
- Ouders en oudercommissies worden geïnformeerd over de manier waarop het vier-ogenbeleid op hun locatie wordt uitgevoerd.

Concreet in de praktijk

- Er is altijd een collega zichtbaar of hoorbaar in de nabijheid van de medewerker op de groep, bijvoorbeeld door:
  - Open doorgangen of glazen tussenwanden;
  - Camera- of babyfoonsystemen
  - Het inroosteren van medewerkers op zo'n manier dat er altijd minimaal twee volwassenen tegelijk in het pand aanwezig zijn.
- Medewerkers zijn zich bewust van elkaars aanwezigheid en zijn gewend elkaar laagdrempelig aan te spreken en feedback te geven.
- De open werkcultuur wordt actief gestimuleerd door leidinggevenden.

Kindvriendelijke toepassing
Het vier-ogenbeleid wordt op een pedagogisch verantwoorde manier toegepast, zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen, leren en ontwikkelen zonder dat toezicht als belemmerend wordt ervaren. We streven naar een balans tussen veiligheid en ruimte voor zelfstandigheid.
Inzage in het volledige beleid: Een uitgebreide versie van het vier-ogenbeleid is op aanvraag op locatie in te zien.

Bouwkundige

Bij Het KleurPaleis is het gebouw zodanig ingericht dat het vier-ogenprincipe op natuurlijke wijze ondersteund wordt. De transparante en open indeling van de ruimtes bevordert zichtbaarheid, samenwerking en toezicht, zonder dat dit ten koste gaat van de pedagogische kwaliteit.

Bouwkundige maatregelen ter ondersteuning van het vier-ogenbeleid

- Ramen en kijkvensters
  Alle groepsruimten zijn voorzien van grote ramen en kijkvensters. Dit zorgt voor optimale zichtlijnen tussen groepen en bevordert openheid en transparantie. Medewerkers en leidinggevenden hebben hierdoor onderling zicht op elkaars werkzaamheden en lopen gemakkelijk bij elkaar binnen.
- Transparant gebruik van glas
  Transparantie heeft prioriteit boven aankleding; informatie wordt op alternatieve, overzichtelijke plekken aangeboden.
- Inrichting van groepsruimten
  De groepsruimten zijn zo ingericht dat pedagogisch medewerkers te allen tijde overzicht houden over de volledige ruimte.
- Open deuren
  Waar mogelijk – en zolang dit niet ten koste gaat van de pedagogische rust of veiligheid – worden deuren tussen ruimtes bewust opengehouden, zodat medewerkers elkaar kunnen horen en er onderling contact mogelijk is.
- Slaapruimte met babyfoon (incl. camera)
  In de slaapruimtes wordt gebruikgemaakt van een babyfoon en cameratoezicht.
- Toiletruimten met zichtlijnen
  De toiletruimte voor peuters is geplaatst in de gang, direct aangrenzend aan de kantoorruimte. De deur is voorzien van een raamwerk voor zichtcontrole.
- ---

Deze bouwkundige aanpassingen dragen bij aan een veilige en transparante werk- en leeromgeving, waarin het vier-ogenbeleid praktisch en vanzelfsprekend is ingebed in de dagelijkse praktijk.

Personeel

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en Personenregister Kinderopvang

Om de veiligheid in de kinderopvang te waarborgen, is het verplicht dat alle medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en zelfstandigen die werken met kinderen beschikken over een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) én ingeschreven staan in het Personenregister Kinderopvang.

VOG – Wettelijke verplichtingen (laatste stand van zaken)

- Iedere medewerker moet bij indiensttreding een geldige VOG kunnen overleggen.
- Deze VOG mag niet ouder zijn dan 2 maanden op het moment van inschrijving in het Personenregister.
- Voor werk in de kinderopvang is een VOG met screeningsprofiel 84 en 86 verplicht:
  - 84: werkzaamheden binnen de kinderopvang;
  - 86: werken met vertrouwelijke gegevens.

Continue screening (sinds 2013)

- Sinds 1 maart 2013 is de kinderopvangsector aangesloten op continue screening via het Personenregister Kinderopvang.
- Dit betekent dat de overheid (Justis) doorlopend controleert of iemand strafbare feiten pleegt die relevant zijn voor het werken met kinderen.

- Inschrijving in het Personenregister Kinderopvang is verplicht voor iedereen die structureel aanwezig is op de opvanglocatie (dus ook vrijwilligers, stagiaires, zzp'ers, externen die met kinderen werken).

Toepassing van het vier-ogenbeleid tijdens momenten van de dag het begin, einde en pauzes

- Bij Het KleurPaleis zorgen we ervoor dat het vier-ogenbeleid ook tijdens de kwetsbare momenten van de dag – zoals het begin, einde en tijdens pauzes – goed gewaarborgd is. Deze momenten vragen om extra aandacht, omdat de bezetting op dat soort tijdstippen tijdelijk lager kan zijn.
- De dag begint en eindigt daarom altijd met minimaal één pedagogisch medewerker en één andere volwassene in het pand aanwezig. Indien het pedagogisch verantwoord is en meerwaarde biedt – bijvoorbeeld doordat kinderen van verschillende groepen samen kunnen spelen – mogen groepen aan de randen van de dag tijdelijk worden samengevoegd. Uiteraard gebeurt dit altijd binnen de gestelde kaders van de Beroepskracht-Kindratio (BKR). Wanneer een medewerker wel tijdelijk alleen op een groep aanwezig is, kan – indien nodig – een stagiaire als extra paar ogen ingezet worden. Stagiaires worden daarbij altijd boventallig ingezet en dragen geen eindverantwoordelijkheid.
- Om openheid en toezicht te bevorderen, worden ramen en doorkijkvensters niet beplakt met werkjes of mededelingen. We volgen een transparant inrichtingsbeleid waarin ruimtes zo zijn ingericht dat de pedagogisch medewerker altijd overzicht behoudt.
- Deuren blijven, waar pedagogisch verantwoord, bewust open om wederzijds hoorcontact tussen medewerkers mogelijk te maken. Medewerkers lopen regelmatig bij elkaar binnen, wat bijdraagt aan onderlinge betrokkenheid en directe observatie.
- Het merendeel van de dag is er altijd een tweede pedagogisch medewerker op de groep. We werken met vaste teams per groep. Deze continuïteit waarborgt dat kinderen altijd een vertrouwd gezicht zien. Mocht er tijdens vakanties, verlof, ziekte een andere medewerker op de groep staan, dan is deze medewerker bekend met de kinderen, of werkt in nauw overleg met een vaste kracht.
- Onze medewerkers zijn allemaal geschoold in het signaleren van kindermishandeling en weten hoe zij moeten handelen volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
- In het personeelsbeleid zijn daarnaast heldere richtlijnen opgesteld met betrekking tot het gebruik van mobiele telefoons en fototoestellen, ter bescherming van de privacy van kinderen.
- Tot slot bezoekt de locatieverantwoordelijke dagelijks de groepen. Deze zichtbaarheid draagt bij aan toezicht, coaching en versterkt de veilige en open cultuur die wij als organisatie nastreven.
- De locatiemanager is verantwoordelijk voor heldere rolverdeling en draagt bij aan de continuïteit van toezicht en veiligheid, met name tijdens kwetsbare momenten zoals de vroege openingsuren of bij onverwachte personele uitval en dit laatste kan de locatiemanager zelf invallen op de groep, indien nodig.

Basisprincipes ter voorkoming van grensoverschrijdend gedrag

Naast de praktische en organisatorische maatregelen hanteert Het KleurPaleis een aantal belangrijke basisprincipes die ten grondslag liggen aan ons preventief beleid tegen misbruik en grensoverschrijdend gedrag. Deze principes vormen het fundament voor een veilige en respectvolle omgeving voor zowel kinderen als medewerkers:

- Een open aanspreekcultuur: Binnen onze organisatie stimuleren we een cultuur waarin medewerkers elkaar laagdrempelig kunnen aanspreken op gedrag, keuzes en observaties. Deze openheid draagt bij aan het vroegtijdig signaleren van ongewenst gedrag en vergroot het onderlinge vertrouwen.

- Verantwoorde omgang met seksuele ontwikkeling: Pedagogisch medewerkers zijn geschoold in de normale seksuele ontwikkeling van kinderen en weten hoe zij hiermee op een professionele, respectvolle en ontwikkelingsgerichte manier om moeten gaan. Dit voorkomt misinterpretaties en bevordert een gezonde benadering van dit thema.
- Kinderen leren hun grenzen kennen en bewaken: We helpen kinderen zich bewust te worden van hun eigen lichaam en grenzen, en leren hen dat zij 'nee' mogen zeggen. Door dit actief te oefenen en bespreekbaar te maken, versterken we hun weerbaarheid en vergroten we hun gevoel van veiligheid.

Achterwachtregeling

Om de veiligheid van kinderen en medewerkers te waarborgen en adequaat te kunnen handelen bij calamiteiten, is binnen Het KleurPaleis een duidelijke achterwachtregeling van kracht. Deze regeling voorziet in toezicht en ondersteuning, ook tijdens momenten waarop een pedagogisch medewerker tijdelijk alleen op de groep staat.

De achterwachtregeling is als volgt ingericht:

- Altijd bereikbaar bij calamiteiten: In geval van nood mag te allen tijde direct contact worden opgenomen met de directie. De contactgegevens zijn bij het personeel bekend en gemakkelijk toegankelijk.
- Fysieke controle en zichtbaarheid: Er vindt regelmatig onverwachte controle plaats doordat een leidinggevende of collega de groepsruimte binnenloopt. Dit gebeurt op onvoorspelbare momenten, wat bijdraagt aan een constante alertheid en transparantie.
- Bouwkundige ondersteuning van toezicht: Het KleurPaleis is zo ingericht dat toezicht gemakkelijk kan plaatsvinden. De groepsruimten zijn voorzien van grote ramen en open doorgangen, wat zorgt voor visuele toegankelijkheid en vergroot de sociale controle binnen het gebouw.

Deze regeling is afgestemd op de wettelijke eisen en vormt een belangrijk onderdeel van het vier-ogenbeleid en het bredere veiligheidsbeleid van Het KleurPaleis.

3-uursregeling

Binnen Het KleurPaleis hanteren wij de 3-uursregeling zoals vastgelegd in het Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK)-beleid. Deze regeling houdt in dat het toegestaan is om per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kindratio (BKR), mits dit pedagogisch verantwoord is en veiligheid gewaarborgd blijft.

Bij Het KleurPaleis wordt deze regeling toegepast op de volgende momenten binnen de dagopvang (maandag t/m vrijdag):

- **07:30 – 08:30 uur:** Tijdens de inloop en het brengen van de kinderen. De groep wordt dan rustig opgebouwd.
- **12:30 – 14:30 uur:** Rondom het middagmoment en de pauzes van de pedagogisch medewerkers.
- **18:00 – 18:30 uur:** Tijdens het laatste halfuur, waarin kinderen worden opgehaald en het aantal aanwezige kinderen geleidelijk afneemt.

Tijdens deze momenten blijft er altijd voldoende toezicht en zijn er altijd gekwalificeerde medewerkers aanwezig. De toepassing van de 3-uursregeling gebeurt zorgvuldig, binnen de wettelijke kaders, en met oog voor de behoeften van de kinderen.

Toepassingsmomenten – Vakantieopvang/studiedagen BSO (maandag t/m vrijdag)

De 3-uursregeling wordt binnen de BSO gebruikt op momenten dat het aantal kinderen beperkt is of het dagritme hierom vraagt:

- **07:30 – 08:30 uur:** Inloopmoment. De kinderen worden verspreid gebracht.

- **12:30 – 14:00 uur:** Pauzetijd voor pedagogisch medewerkers. De kinderen rusten of spelen zelfstandig.
- **18:00 – 18:30 uur:** Ophalen. Het aantal aanwezige kinderen neemt af.

Tijdens de middagpauze komt het voor dat de pedagogisch medewerker om de beurt tot maximaal een uur alleen op de groep is. Als meerdere kinderen van verschillende groepen wakker blijven wordt beoordeeld of samenvoegen mogelijk is zodat een pedagogisch medewerker niet alleen op de groep is.

EHBO-beleid
Om bij eventuele incidenten snel en adequaat te kunnen handelen, is het noodzakelijk dat er tijdens de openingstijden minimaal één volwassene aanwezig is die beschikt over een geldig en geregistreerd kinder-EHBO-certificaat.

EHBO op de Locatie
Bijna alle medewerkers van Het KleurPaleis beschikken over een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat kinderen letsel oplopen door ongelukjes. Hoewel dit niet altijd volledig te voorkomen is, zijn onze pedagogisch medewerkers goed voorbereid om snel en adequaat te handelen bij calamiteiten.
Bijna elke pedagogisch medewerker is in het bezit van een EHBO-certificaat voor eerste hulp bij baby's en kinderen. Daarnaast is er op iedere groep dagelijks minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig die zowel een EHBO- als BHV-certificaat heeft.
Wij kiezen er bewust voor om niet slechts enkele, maar een voldoende aantal pedagogisch medewerkers op te leiden. Zo zorgen we ervoor dat er altijd genoeg deskundige medewerkers aanwezig zijn om adequaat te kunnen reageren bij incidenten.

Deskundigheidsbevordering
Om onze pedagogisch medewerkers op de hoogte te houden van de nieuwste ontwikkelingen binnen het vakgebied, hechten wij veel waarde aan deskundigheidsbevordering. Daarom bieden wij regelmatig scholingsmogelijkheden aan, zowel op groepsniveau als individueel.
Daarnaast wordt scholing ingezet wanneer blijkt dat een medewerker specifieke kennis of vaardigheden kan verbeteren. Ook kan een medewerker zelf aangeven behoefte te hebben aan aanvullende training. Deskundigheidsbevordering staat bij ons hoog op de agenda, omdat we geloven dat het bijdraagt aan de kwaliteit van de zorg en ontwikkeling van de kinderen.

Cameratoezicht
Het pand van Het KleurPaleis is volledig uitgerust met cameratoezicht. De camera's zijn geplaatst met het oog op de veiligheid van de kinderen, medewerkers en bezoekers. Voor het gebruik, de toepassing en de omgang met de beelden geldt het "Protocol Cameratoezicht Het KleurPaleis". Dit protocol is op locatie in te zien en geeft nadere uitleg over onder andere de doeleinden, bewaartermijnen en privacyrichtlijnen met betrekking tot het cameratoezicht.

7.6 Wenbeleid
Na de plaatsing van een nieuw kind vindt er eerst een kennismakingsgesprek plaats. Tijdens dit gesprek kunnen het kind samen met de ouders en/of verzorgers het kinderdagverblijf en de groep waar het kind geplaatst zal worden, komen bekijken. Ook worden afspraken gemaakt over de wenperiode.

Om het wennen zo prettig mogelijk te maken, vragen wij ouders om specifieke gegevens over hun kind te verstrekken via een aantal verklaringen. Bijvoorbeeld of het kind slaapt met een knuffel of speen, of bepaalde eetproducten niet mogen worden gegeven vanwege allergieën.
De wenperiode duurt ongeveer twee dagdelen van maximaal drie uur en vindt plaats vóórdat het kind officieel start. Tijdens deze wenmomenten adviseren wij ouders om goed bereikbaar te blijven.

7.7 Accommodatiebeleid
Het pedagogische klimaat en de werkwijze binnen onze kinderopvang worden in de eerste plaats bepaald door de mensen die er werken; zij geven gezamenlijk vorm aan onze pedagogische visie. Daarnaast speelt het gebouw, de buitenspeelruimte en de inrichting van deze ruimtes een belangrijke rol als voorwaardenscheppende elementen. De inrichting — zoals kleurgebruik, indeling en materiaalkeuze — wordt afgestemd op onze visie op kinderopvang en sluit zoveel mogelijk aan bij de belevingswereld van de kinderen.
Binnen het Kleurpaleis zijn er groepsruimten waar verschillende activiteiten plaatsvinden, zoals speelhoeken, knutselhoeken, leeshoeken etc.

De verschillende ruimten onderscheiden zich door een variatie in sfeer, zoals rust versus actie, stilte versus geluid, alleen zijn versus samen zijn, en spannend versus veilig. Het aantal vierkante meters en de veiligheid van de ruimtes zijn afgestemd op de eisen uit de Wet Kinderopvang.
Voor de dagopvang geldt dat er per kind minimaal 3,5 vierkante meter bruto oppervlak in de groepsruimte beschikbaar moet zijn. kinderen van 0 tot 4 jaar hebben een aparte slaapruimte. Daarnaast is er een toegankelijke en veilige buitenspeelruimte.

Voor de buitenschoolse opvang geldt eveneens dat er minimaal 3,5 vierkante meter bruto groepsruimte per kind beschikbaar moet zijn.Daarnaast beschikt de BSO over een ruime aangrenzende buitenruimte. Kinderen mogen nooit zonder toezicht buiten spelen.

7.8 Belonen en time-out

Belonen
Binnen Het KleurPaleis vinden wij het belangrijk om goed gedrag altijd te belonen. Op het kinderdagverblijf doen pedagogisch medewerkers dit met behulp van stickers en geven we complimenten aan de kinderen. Op de BSO geven we complimenten aan de kinderen in plaats van stickers. Daarbij leggen we kort uit wat het kind goed heeft gedaan, bijvoorbeeld door te zeggen: “Wat fijn dat je dit doet, daar word ik blij van.” We richten ons op het versterken van gewenst gedrag door waardering te tonen, oprecht en op het juiste moment. Ook kunnen er high-fives gegeven worden of een "box" waarbij twee vuisten tegen elkaar tikken.

Wij kiezen bewust voor deze aanpak, omdat de maatschappij al erg materialistisch is ingesteld. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat het stimuleren van goed gedrag bij kinderen ervoor zorgt dat anderen dit gedrag gaan overnemen. Er is één uitzondering waarbij kinderen materialistisch beloond worden, bijvoorbeeld tijdens de zindelijkheidstraining.

Time-out
Een time-out is een plek waar kinderen tot rust kunnen komen. Ze stappen even uit de situatie en kunnen nadenken over hun gedrag. Bij ongewenst gedrag volgen de pedagogisch medewerkers de volgende stappen:

1. De pedagogisch medewerker benoemt het gewenste gedrag duidelijk: wat niet mag en wat wel. Bijvoorbeeld: “Niet rennen, omdat het gevaarlijk is, maar lopen.” Of: “Niet slaan, omdat dat pijn doet, maar stampen op de grond of boos kijken.” Ook: “Niet met de blokken gooien, maar een toren bouwen.”

2. Deze boodschap wordt letterlijk herhaald om verwarring te voorkomen. De pedagogisch medewerker spreekt rustig en maakt oogcontact, bijvoorbeeld door het kind zacht vast te houden of een hand op de rug te leggen.

3. Luistert het kind toch niet, dan zegt de pedagogisch medewerker: “Doe je het toch? Dan is de consequentie…” Het kind wordt uit de negatieve situatie gehaald en mag even rustig worden op een time-outplekje. Pedagogisch medewerkers maken hier geen strijd van, maar erkennen de boosheid als een natuurlijke emotie die kinderen op de opvang mogen uiten, hoe lang die ook duurt. Het tonen van empathie is hierbij essentieel; de emoties van het kind worden benoemd en erkend om emotionele veiligheid te bieden. Zonder empathie kunnen frustraties ontstaan omdat het kind zich niet begrepen voelt.

4. Na de time-out volgt het moment van goedmaken, met een positieve insteek voor een nieuwe start: “We gaan nu weer verder, nu is het weer goed!”

7.9 Kinderen met een opvallende ontwikkeling of opvallend gedrag

Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier. Soms vertoont een kind opvallend gedrag of zijn er bijzonderheden in de ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers van Het KleurPaleis hebben niet primair de taak om ontwikkelingsstoornissen te diagnosticeren, maar zij dragen wel verantwoordelijkheid in het signaleren hiervan.
Het gedrag van het kind wordt door de medewerkers geobserveerd en gesignaleerd. Deze observaties worden besproken tijdens het werkoverleg met de locatiemanager. Indien nodig kan besloten worden om een gerichte observatie uit te voeren. De bevindingen worden vervolgens met de ouders gedeeld, waarna er concrete afspraken gemaakt worden. Als het opvallende gedrag aanhoudt, kan er in overleg met de ouders een handelingsplan worden opgesteld. Tevens kan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of een andere deskundige worden ingeschakeld. Ouders kunnen ook geadviseerd worden om een professional in te schakelen, waarbij de locatiemanager ondersteuning kan bieden.
Voor het volledige protocol verwijzen wij u naar het ‘Handelingsprotocol voor pedagogisch medewerk(st)ers kinderen met een opvallende ontwikkeling/opvallend gedrag’, welke ter inzage ligt op de locatie.

7.10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen de kinderopvangbranche bestaat een wettelijke verplichting om een meldcode te hanteren en het gebruik daarvan te bevorderen. Deze meldcode ondersteunt beroepskrachten in het signaleren en omgaan met vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Daarnaast is er een wettelijke meldplicht voor vermoedens van geweld- of zedendelicten door medewerkers. Sinds 1 juli 2013 is de houder van een kinderopvangorganisatie verplicht contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur als er aanwijzingen zijn dat een collega een dergelijk delict pleegt of heeft gepleegd, waarbij een kind het slachtoffer is. Naast deze wettelijke verplichtingen, spelen binnen kinderopvangorganisaties ook andere aspecten mee, zoals seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.
Als team van Het KleurPaleis zijn wij verantwoordelijk voor het adequaat reageren op signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Bij een vermoeden van mishandeling of geweld handelen wij conform de ‘Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling’.

Vanaf juli 2013 geldt de landelijke verplichting om te handelen volgens de vijf stappen van de meldcode:

1. Signalen in kaart brengen
2. Collegiale consultatie (bespreken met aandachtsfunctionaris of collega's)
3. Gesprek met ouders
4. Afwegen van de ernst van de situatie
5. Beslissen om hulp in te schakelen of te melden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Mocht u als ouder het vermoeden hebben dat een medewerker of locatieverantwoordelijke geweld of seksueel grensoverschrijdend gedrag gebruikt tegen een kind, dan kunt u contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Deze is tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 0900-1113111 en kan adviseren over het doen van aangifte. Bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind of problemen worden gesignaleerd, en ouders worden zo nodig doorverwezen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

Alle kinderen zijn welkom, zonder onderscheid. Soms heeft een kind echter extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld bij een afwijkende ontwikkeling of als het kind zich niet prettig voelt. Dit wordt in eerste instantie met de ouders besproken, waarna – indien nodig – een handelingsplan wordt opgesteld. De zorgstructuur is helder beschreven in het pedagogisch werkplan, dat ouders tijdens de intake kunnen inzien en ondertekenen voor akkoord en gezien.
Indien nodig kan een passende (zorg)instantie worden gevraagd om ondersteuning te bieden aan de pedagogisch medewerkers of, in overleg met ouders, aan het kind op de groep. Soms kan een kind met extra ondersteuningsbehoefte doorverwezen worden naar een kleinere groep met meer begeleiding, ook wel plus-opvang genoemd. De zorgstructuur is duidelijk beschreven in het pedagogisch werkplan, dat ouders bij de intake kunnen inzien.
De pedagogisch medewerkers zijn getraind in de meldcode en bekend met de vijf stappen. Deze vijf stappen zijn tevens opgenomen in ons pedagogisch beleid.

Wat houdt de MOA in?
De Meld-, Overleg- en Aangifteplicht (MOA) is verplicht voor medewerkers in de kinderopvang, zoals pedagogisch medewerkers, gastouders en houders van kinderopvangorganisaties. Deze verplichting is vastgelegd in de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en geldt specifiek voor situaties waarin een medewerker vermoedt dat een kind slachtoffer is van seksueel misbruik of mishandeling door een collega of de houder zelf

Wat houdt de MOA in?
De MOA verplicht medewerkers in de kinderopvang tot drie concrete acties bij een vermoeden van seksueel misbruik of mishandeling door een collega of de houder:

1. Melden: De medewerker moet het vermoeden melden bij de houder van de kinderopvangorganisatie.
2. Overleggen: Er moet overleg plaatsvinden met de vertrouwenspersoon of een externe deskundige om het vermoeden te bespreken.
3. Aangifte doen: Indien het vermoeden ernstig is, kan de medewerker of de houder aangifte doen bij de politie.

Het doel van de MOA is om snel en adequaat te handelen bij vermoedens van seksueel misbruik of mishandeling, zodat kinderen beschermd worden en de situatie onderzocht kan worden.

Conclusie:
De MOA is een wettelijke verplichting voor medewerkers in de kinderopvang bij vermoedens van seksueel misbruik of mishandeling door een collega of de houder. Het is belangrijk dat alle medewerkers op de hoogte zijn van deze verplichting en weten hoe zij moeten handelen in dergelijke situaties. De GGD ondersteunt hierbij door advies, ondersteuning en voorlichting te bieden.

Bijlage: Stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Figuur 1: **Stappenplan verbeterde meldcode**

Stap 1
Signalen in kaart brengen

Stap 2
Overleg met een collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

Stap 3
Gesprek met cliënt

Stap 4
Wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

- Heb ik op basis van stap 1 tot en met 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5
Neem twee beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Indien hulp verlenen op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

7.11 Stappenplan Vermoedens geweld- of zedendelict door medewerker

STAP 1A
In kaart brengen van signalen

De beroepskracht:
- Observeert
- Brengt signalen in kaart (zie bijlage 3, 4 en 9)
- Documenteert

STAP 1B
Direct melding doen van vermoeden bij de houder

De beroepskracht:
- Is verplicht het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind direct bij de houder te melden (tenzij het vermoeden de houder betreft)

STAP 2
In overleg treden met vertrouwensinspecteur

De houder:
- Moet direct contact leggen met een vertrouwensinspecteur (overlegplicht) indien hij/zij aanwijzingen heeft dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan jegens een kind
- Krijgt advies van de vertrouwensinspecteur over al dan niet doen van aangifte
- Documenteert

STAP 3
Aangifte doen

De houder:
- Is verplicht bij redelijk vermoeden aangifte te doen bij de politie (aangifteplicht)
- Stelt de beroepskracht in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief
- Legt een draaiboek aan
- Raadpleegt de GGD
- Regelt ondersteuning voor kind en ouders
- Volgt het ingestelde onderzoek van de politie
- Documenteert

STAP 4
Handelen naar aanleiding van onderzoek politie

De houder:
- Rehabiliteert en/of
- Geeft waarschuwing af en/of
- Neemt arbeidsrechtelijke maatregelen
- Documenteert

STAP 5
Nazorg bieden en evalueren

De houder:
- Biedt nazorg aan ouders en kinderen
- Biedt nazorg aan beroepskrachten
- Organiseert ouderavonden
- Verwijst door naar externe hulp
- Evalueert de procedures
- Documenteert

7.12 Stappenplan signalen seksueel overschrijvend gedrag kinderen onderling

STAP 1A

In kaart brengen van signalen

De beroepskracht:

- Observeert
- Brengt signalen in kaart
- Bespreekt signalen met collega's en de leidinggevende
- Documenteert

STAP 2

Melden van het gedrag bij leidinggevende

De beroepskracht:

- Meldt het gedrag bij de leidinggevende
- Brengt de ouders van de betrokken kinderen op de hoogte

STAP 3

Beoordelen ernst van het gedrag

De leidinggevende:

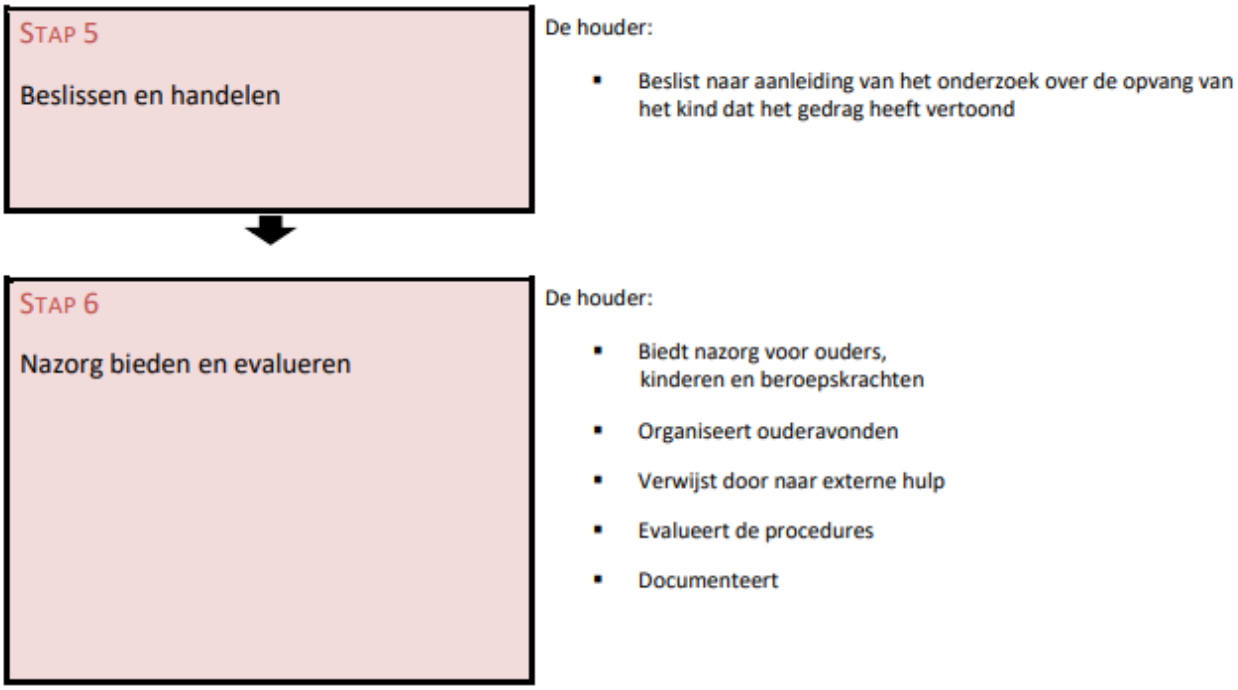
- Raadpleegt Veilig Thuis en/of GGD
- Gaat in gesprek over het gedrag met ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als met de ouders van de kinderen die ermee worden geconfronteerd
- Weegt de ernst van het gedrag:
    - licht seksueel grensoverschrijdend gedrag: bespreken in het team, inschakelen externe hulp niet nodig;
    - matig seksueel grensoverschrijdend gedrag: waarschuwing, inschakelen hulp;
    - ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag: direct ingrijpen vereist, maatregelen conform stap 4.
- Documenteert (in het kinddossier)

STAP 4

Maatregelen nemen

De houder:

- Stelt een intern onderzoek in
- Schakelt experts in zoals GGD en Veilig Thuis
- Organiseert zorg voor kinderen en ouders
- Gaat in gesprek met ouders van kind dat gedrag vertoont én met de ouders van kinderen die geconfronteerd werden met het gedrag over de te nemen maatregelen
- Documenteert

8. Praktische zaken

8.1 Contacten met ouders

Bij Het KleurPaleis hechten wij veel waarde aan een goede communicatie tussen de pedagogisch medewerkers, leidinggevenden en ouders. De basis voor deze samenwerking wordt gelegd tijdens het intakegesprek, waarvoor wij bewust voldoende tijd reserveren.
Voor de pedagogisch medewerkers is het belangrijk om te weten hoe het thuis met het kind gaat voorafgaand aan de opvang. Op deze manier kunnen zij beter inspelen op de behoeften en gemoedstoestand van het kind. Daarnaast vragen wij ouders om belangrijke veranderingen in de thuissituatie, zoals de komst van een broertje of zusje, een verhuizing, een overlijden in de familie of een echtscheiding, aan ons door te geven. Dergelijke gebeurtenissen kunnen een grote impact hebben op het kind.
Ook vinden wij het essentieel dat ouders weten hoe de dag van hun kind is verlopen. Daarom proberen pedagogisch medewerkers aan het einde van de dag voldoende tijd vrij te maken voor een persoonlijk contactmoment met ouders, bijvoorbeeld bij het ophalen van het kind.
Meer informatie over de wijze van communiceren en de verschillende gesprekken met ouders is terug te vinden in het ‘Pedagogisch werkplan’.

8.2 Oudercommissie

De oudercommissie behartigt de belangen van de ouders binnen Het KleurPaleis. De oudercommissie bestaat uit minimaal twee en maximaal vier ouders van kinderen die geplaatst zijn op de kinderopvang. De oudercommissie vergadert minimaal twee keer per jaar.
Ouders die lid willen worden van de oudercommissie kunnen zich aanmelden bij de leidinggevende. Deze beoordeelt vervolgens of er plaats is binnen de oudercommissie. De taken van de oudercommissie zijn onder andere:

- Meedenken over het pedagogisch beleid van het kinderdagverblijf (KDV) en de buitenschoolse opvang (BSO)
- Het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan de leidinggevende en/of directie.
- Hoewel de oudercommissie geen beslissingsbevoegdheid heeft, beschikt zij over een verzwaard adviesrecht bij diverse onderwerpen.

8.3 Kindgesprekken
Op het kinderdagverblijf (0-4 jaar) vinden er meerdere keren 10 minuten gesprekken plaats tussen ouders en pedagogisch medewerker(s). Deze gesprekken worden voorbereid aan de hand van observaties en registraties uit het ontwikkelingsvolgsysteem (KIJK!) en algemene waarnemingen. Een verslag van het gesprek wordt bewaard bij de kindgegevens.
De gesprekken en registraties vinden plaats rond de volgende leeftijdsfases:

- 0 jaar en 7 maanden
- 1 jaar en 2 maanden
- 1 jaar en 10 maanden
- 2 jaar en 7 maanden
- 3 jaar en 2 maanden
- 3 jaar en 10 maanden

Zowel ouders als pedagogisch medewerkers kunnen op elk gewenst moment het initiatief nemen voor een gesprek. Urgente aandachtspunten worden direct met ouders en andere betrokkenen binnen de organisatie gedeeld. Belangrijke zaken worden ook via de groepsmail gecommuniceerd.
Kinderen worden periodiek besproken in werkoverleg. Bij twijfel of zorgen worden aanvullende stappen ondernomen, zoals een observatie door een pedagoog. Indien nodig wordt een hulpprogramma ingezet om peuters op een speelse en praktische manier te ondersteunen. Ook worden vragenlijsten gebruikt om ontwikkelingsvraagstukken te verhelderen en een stappenplan op te stellen. Eventuele bijzonderheden worden altijd met ouders besproken.

Op de buitenschoolse opvang (BSO) vindt twee keer per jaar een observatiegesprek plaats. Kinderen van 8 jaar en ouder worden actief betrokken bij het geven van hun mening over de BSO (kinderparticipatie).
Met toestemming van de ouders wordt relevante informatie over de ontwikkeling van het kind bij de overgang naar het basisonderwijs of de buitenschoolse opvang overgedragen aan de betreffende school of opvanglocatie. Voor deze overdracht dienen ouders voorafgaand schriftelijke toestemming te geven. Alle documenten worden vooraf met de ouders doorgenomen en na akkoord overgedragen. Bij eventuele twijfel wordt door de pedagogisch medewerker uitgelegd hoe belangrijk deze informatie is voor een goede voortgang en begeleiding van het kind.

Mentorschap
Elk kind krijgt een mentor, een vaste pedagogisch medewerker van de groep. Er is een intensieve vertrouwensrelatie tussen de mentor en de kinderen die aan hem/haar zijn toevertrouwd. De mentor monitort de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en stelt op basis hiervan een planmatig aanbod op.

- Voor kinderen van 0-2 jaar worden er drie registraties gedaan en vindt er dagelijks observatie plaats.
- Voor peuters van 2-4 jaar geldt hetzelfde: drie registraties per jaar en dagelijkse observaties.

De resultaten van deze observaties en registraties worden besproken met de ouders tijdens een tien minuten gesprek, dat twee keer per jaar plaatsvindt. Als er sprake is van afwijkingen in de ontwikkeling, blijft de pedagogisch medewerker vaker in gesprek met de ouders. Het gespreksverslag wordt door zowel de ouder als de pedagogisch medewerker ondertekend als bevestiging van gezien en akkoord.

Maatregel: Structureel volgen van de ontwikkeling
Pedagogisch medewerkers hebben ieder kind ‘in beeld’ en volgen de ontwikkeling nauwgezet. Zo kunnen zij aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van het kind en het stimuleren om de volgende stap te zetten. Hoewel een kindvolgsysteem niet verplicht is, is het wel noodzakelijk om planmatig te volgen en te registreren

8.4 Ouderavond

Elk jaar organiseren wij twee ouderavonden om de samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers te versterken. Tijdens deze avonden informeren we ouders over belangrijke onderwerpen rondom de ontwikkeling, opvoeding en het welzijn van hun kind. Dit kan bijvoorbeeld gaan over thema's als spelontwikkeling, omgaan met emoties of gezonde voeding. We nodigen soms gastsprekers uit, zowel interne medewerkers als externe experts, om extra kennis en inspiratie te bieden. De ouderavonden bieden ouders ook de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen, vragen te stellen en actief betrokken te zijn bij het pedagogisch beleid van Het KleurPaleis.

8.5 Digitale nieuwsbrief

Om ouders actief en helder te informeren over het reilen en zeilen binnen Kinderopvang Het KleurPaleis versturen wij zes keer per jaar een digitale nieuwsbrief. Het doel van deze nieuwsbrief is om de betrokkenheid van ouders te vergroten, transparantie te bieden over onze werkwijze en hen te ondersteunen bij de opvoeding van hun kind. De nieuwsbrief bevat verschillende onderwerpen zoals kennismaking met nieuw personeel, aankomende activiteiten, jaarfeesten, etc maar ook waardevolle informatie over actuele opvoedkundige thema's, tips voor thuis en veranderingen binnen onze organisatie.
Op deze manier blijven ouders op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen, kunnen zij zich betrokken voelen bij het pedagogisch klimaat en stimuleren wij een goede samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Alle ouders ontvangen de nieuwsbrief per e-mail. Voor ouders die liever een papieren versie lezen, liggen de meest recente exemplaren beschikbaar op de locaties.

8.6 Digitale registratie

Wij begrijpen dat ouders graag zo veel mogelijk betrokken zijn bij de dagelijkse belevenissen van hun kind. Daarom maken wij bij Het KleurPaleis gebruik van het ouderlogin via KOVnet. Dit systeem noteren de pedagogisch medewerkers in het schriftje "een digitaal dagboek" van het kind aan, dat ouders via een beveiligde login kunnen inzien. Zo missen zij geen belangrijke informatie uit het leven van hun kind en blijven ze op de hoogte van de activiteiten, maaltijden, slaap- en speelmomenten etc. Ouders kunnen via het systeem ook eenvoudig notities achterlaten voor de pedagogisch medewerkers en verlof of ziekte melden. Wij realiseren ons dat niet alle ouders beschikken over de benodigde digitale middelen of voorkeur hebben voor digitale communicatie. Daarom blijft het gebruik van papieren documenten en persoonlijke communicatie op de groep naast het digitale systeem bestaan.

8.7 Feestdagen

Bij Het KleurPaleis kiezen we er bewust voor om geen specifieke feestdagen zoals Pasen, Kerst, Sinterklaas, Suikerfeest of andere religieuze en culturele feestdagen te vieren binnen de opvang. Deze keuze is gemaakt om onze opvang toegankelijk en uitnodigend te houden voor kinderen en ouders uit alle culturele en religieuze achtergronden.
We leven in een multiculturele samenleving met een grote verscheidenheid aan tradities en feestdagen. Door een neutrale houding aan te nemen, willen wij ervoor zorgen dat iedereen zich welkom voelt en niemand zich buitengesloten of ongemakkelijk ervaart. Natuurlijk besteden we wel aandacht aan algemene thema's als samen delen, respect en vriendschap, die voor alle kinderen waardevol zijn.

8.8 Aansprakelijkheid

De organisatie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor verlies, diefstal of beschadiging van persoonlijke eigendommen die door ouders of kinderen aan de kinderopvang worden meegegeven. Het meenemen van persoonlijke eigendommen geschiedt derhalve geheel op eigen risico van de ouders/verzorgers en/of het kind.

Vooral bij de buitenschoolse opvang ligt de verantwoordelijkheid voor het bewaken en behouden van persoonlijke bezittingen bij het kind zelf. Denk hierbij aan kledingstukken, tassen, lunchboxen en andere persoonlijke eigendommen.

Ter bevordering van herkenning en het terugvinden van persoonlijke spullen, beschikt elk kind over een individuele luizenzak die is voorzien van naam en een visueel herkenningssymbool. Dit vergemakkelijkt het gebruik door kinderen die nog niet kunnen lezen.

Aansprakelijkheid bij opzettelijke schade

Indien een kind opzettelijk beschadiging toebrengt aan eigendommen van een ander kind of van de organisatie, zijn de ouders/verzorgers van het kind in principe aansprakelijk voor de door het kind veroorzaakte schade. De ouders zijn aansprakelijk voor schade veroorzaakt door hun minderjarige kind, tenzij zij kunnen aantonen dat hen geen verwijt treft. Wij verzoeken ouders/verzorgers in zulke gevallen mee te werken aan een passende oplossing, bijvoorbeeld door het herstellen of vergoeden van de schade.